

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 30.

bb 1. hol és mivel tölti szabadnapját? - felmérés a pihenőnap felhasználásáról

ih1/tné zs bh la

1969. szeptember 30.

a statisztikusok megvizsgálták, hogy az évszakokkal párhuzamosan hogyan változik a szabadidő felhasználása a dolgozók különböző rétegeinél. a tapasztalatok szerint télen és tavasszal a dolgozók 9 százaléka tölti szabad idejét házon kívül, s ez a férfiakra és nőkre egyformán érvényes. a nyári hónapokban azonban az említett arány - főleg a strandszezonban - jelentősen megnő: nyáron a férfi és nődolgozók egynegyede kirándul, sportol és keres más szórakozást az otthon falain kívül. a „szabadtéri„ programok aránya az őszi hónapokban valamelyest csökken, a természetjárók jóvoltából azonban még mindig körülbelül 15 százalék.

megvizsgálták a statisztikusok az otthon töltött szabadidő felhasználását is. a nők és a férfiak közötti egyenlőtlen családi munkamegosztást tükrözi, hogy bár a munkaképes korú nők kétharmada dolgozik, a gyermekgondozás mégis a 80 százalékban az ő feladatuk. az anyákra főleg a gyermek ellátása hárul, az apák dolga a „nevelő tevékenység„, érdekes, hogy a családra szánt időt általában nem a gyermekek száma, hanem a legkisebb gyermek kora szabja meg, azaz minél kisebb a gyerek, annál több időt kell fordítaniuk a szülőknek az otthoni tennivalók ellátására. érdekes adat, hogy a munkás és alkalmazott családokban, ahol a gyermekek általában bölcsődében, óvodákban nevelkednek, az édesanyáknak otthon csak körülbelül napi egy órát kell foglalkozniuk a kicsinyekkel.

/folyt. köv./ *h*

bb 1. // hol és mivel... 1. folyt/ bh

megállapították a statisztikusok azt is, hogy a munkások és alkalmazottak 34 százalékáa szabadnapját a hét közben felgyülemlett otthoni munka végzésére használja fel./mti/

bb 2 pritamin-időny a szegedi konzervgyárban

vid/fm bh la 1969. szeptember 30.

a szegedi konzervgyárban megkezdtek a gazdag c-vitamin tartalmu „pritamin„gyártását. a vastaghusu, piros szegedi paprikából készülő ételizesítőből mintegy 30 vagonnyi készül az idén, nagyrészt exportra. a belföldi szállítványok jelentős részét a tejipar használja fel sajtizesítésre./mti/

bb 4. bács-kiskun megye két járásában befejezték az iskolák körzetesítését

vid/fm bh la 1969. szeptember 30.

a bács-kiskun megyei tanács 1968 júniusában jóváhagyta a tanyai kisdíjak hátrányos helyzetének végleges megszüntetésére kidolgozott programot. eszerint 1971-ig 1160 külterületi kisdíjakot helyeznek el községi diákotthonokban. a programot eredményesen valósítják meg a helyi tanácsok. a szabad-szálláson felépült hétközi otthon megnyitásával a bajai járás után most a dunavecseiben is befejezték az iskola körzetesítést. a két járásban már valamennyi felsőtagozatos tanyai gyerek a betterületi iskolákban tanul. egy részük kollégiumi lakó, mások pedig bejárnak a körzeti iskolákba. a megye sűrűn lakott kiskun-ság-vidéki tanyavilágában ugyancsak nagy erőfeszítéseket tesznek a tanácsok e probléma megoldására. jelenteg solvackerten és kiskörösön épül, izsákon pedig átadás előtt áll a legújabb hétközi diákotthon./mti/

--

- 2 -

bb 3. új kották, és könyvek a zenei hetekre - születésnap
kötetek

i ol/gk zs bh la

1969 szeptember 30.

a budapesti zenei hetek alkalmából számos érdekes újdonsággal jelentkezik a zeneműkiadó vállalat. a zene művelőinek készült a nagypartitúra-sorozat. a művek javarésze a szerzők kézírásában, facsimile formában jelenik meg.

az ünnepi hetek alkalmából jelenik meg a zeneélet sorozat első három kötete is. napvilágot lát dallos attila könyve „a pécsi balett története„ s megjelenik földes imre „harmincasok„ című kötete, amely tíz fiatal zeneszerzőnkkel készített interju-sorozatot ad az olvasó kezébe. „válságban az opera?„ címmel fábián imre foglalja össze egy nemzetközi vita és egy annak visszhangjaként támadt hazai kerekasztal-eszmezsere dokumentációját.

a már ismert sorozatok közül a „magyar zenetörténeti tanulmányok„ újabb kötetét szabolicsi bence, a magyar zenetudomány sorozat újabb darabját pedig bárdos lajos 70. születésnapja alkalmából adják közre.

második kiadásában vehetik kézbe az olvasók friss gábor - szabó helga - varga károly „játsszunk zenét„ című munkáját.

a zenei heteken október 6-tól kedőden tiznapos időtartammal kirakatversenyt is rendeznek, amelyen bemutatják a fesztivál idejére megjelenő kottákat és könyveket./mti/

--

bb 6. „városkrónika„ filmen pécs 25 éves fejlődéséről

vid/fm bh la

1969. szeptember 30.

pécs tanácsának megbízásából huszöt t perces kisfilm forgatását kezdte meg knoll istván. a film bemutatja a negyedszázada felszabadult mecsekataljai város fejlődését, amelynek során a lakosok száma kétszeresére nőtt. felvillantja pécs életének legjelentősebb eseményeit, jellegzetességeit. így például ismét megjelenik a „száműzött, sárga villamos és látható lesz a nemrég érkezett első emeletes autóbusz is. bemutatja az új városrészeket, a misina-tetőn épül új tv-tornyot, az egyetemi városnegyedet csakugy, mint pécs kulturális életének sajátos színeit. a filmet legelőször november 29-én, pécs felszabadulásának 25. évfordulóján vetítik a jubileumi ünnepségen./mti/

--

- 3 -

bb 5. mikor éri baleset a gyalogost? - a bm közlekedési csoportfőnökségének felmérése

1 jf/tr szb zs

1969. szeptember 30.

a bm közlekedési csoportfőnöksége az első félévi adatok ismeretében megvizsgálta, hogy legtöbbször hol és mikor éri baleset a gyalogosokat. a felmérés során kiderült, hogy hat hónap alatt 2 714 olyan közúti baleset történt, amikor a járművek gyalogost ütöttek el. az esetek többségében csaknem 1 900-szor - a járókelők voltak a hibásak, mert szabálytalanul haladtak át az uttesten. figyelmeztető adat, hogy mind gyakrabban fordul elő: járművek, vagy eltakart, az uttestről be nem látható tárgyak, berendezések mögül lépnek körültekintés nélkül, hirtelen az uttestre. a gázoló jármű legtöbbször személyautó, másodsorban motorkerékpár, harmadsorban pedig teherautó.

elgondolkodtató, hogy a járművezetők mindgyakrabban ütnek el embereket a kijelölt gyalogátkelőhelyeken, sokszor pedig a megállási kötelezettséget mulasztják el, például abban az esetben, amikor gyermekek egyenként, vagy csoportosan mennek át az uttesten. gázoltak azonban olyanokat is, akikről már messziről megállapítható volt, hogy nem képesek biztonságosan, testi épségüket megóvva közlekedni.

a csoportfőnökség arra kéri a járókelőket, legyenek körültekintők, figyelmesek és segítsenek azokon, akiknek az utcai közlekedés - betegség, idős kor, stb. miatt - nehézségek okoz. /mti/

--

-4-

bb. 7. a magyar műszerek új, bővülő piaca dél-amerika

1 sz/gk/um ie la

1969. szeptember 30.

- a metrimpex külkereskedelmi vállalat sao paulóból értesítést kapott, hogy a braziliai hivatalos szervek jóváhagyták a 10 millió dolláros magyar exportról szóló megállapodást és szövegét a hivatalos lapban közzétették - mondotta az mti munkatársának herkner ottó, a metrimpex vezérigazgatója, a megállapodás egyik aláírója, aki a napokban érkezett haza dél-amerikai körútjáról. a vezérigazgató tagja volt annak a delegációnak, amely dr. szalai béla külkereskedelmi miniszter-helyettes vezetésével járt több latin-amerikai országban, majd miután a miniszterhelyettes hazaérkezett, folytatta az üzleti tárgyalásokat és fölkereste chilet is.

- dél-amerika a magyar műszeripar termékeinek új, bővülő piaca, ahol gyártmányok új csoportjai, az iskolai felszerelések találhatnak vásárlókra. dél-amerikában is meggyorsult az iparosítás, megnőtt a szakember-, mérnök- és technikusigény; képzésükre oktatási programokat és nagyarányú iskolaépítést valósítanak meg. a magyar ipar már régebben berendezkedett műszaki iskolák, egyetemek felszereléséhez szükséges berendezések, laboratóriumok gyártására és ki tudja elégiteni az ott jelentkező igényeket. brazilból, a sao paulo-i államtól két évvel ezelőtt kaptuk az első megrendelést 1.7 millió dollár értékű iskolai felszerelés, - műszerek, és szerszámgépek - szállítására. miután a berendezések kifogástalanul működnek, jó referenciául szolgáltak a tavaly elnyert 10 millió dolláros megrendeléshez, amelynek alapján 16 egyetem felszerelését exportáljuk az idén és a jövő év első felében. közben felkészülünk az újabb pályázati kiírás nyomán kapott második 10 millió dolláros megrendelés teljesítésére. ezuttal negyvennégy felsőoktatási intézmény felszerelése a feladatunk. mintegy kétezerféle termék exportjáról van szó, a szállításokat a metrimpex koordinálja. vállalatunk sao paulóban külön irodát nyitott, s az egyik legtekintélyesebb brazil gépipari céggel szerviz-megállapodást kötött. kilenc magyar szakembert küldünk brazilába, hogy közreműködjenek a gépek szállításában - és a napokban várjuk a brazil cég egyik szakemberét, aki itt ismerkedik meg a gépek kezelésével. brazilában rövidesen újabb pályázatot írnak ki 18 millió dollár értékű iskolai felszerelés szállítására, az eddigi jó tapasztalatok alapján esélyeink vannak arra, hogy a megrendelés egy részét ismét mi kapjuk.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 7. / a magyarfolyt./um

- tárgyalásokat folytattunk peruban is és várható, hogy az ajánlattételt rövidesen üzletkötés követi. magyarország számára ezek az új exportlehetőségek azért is hasznosak, mert eddig a magyar külkereskedelem több árut vásárolt a dél-amerikai országok többségétől, mint amennyit oda szállított, az export fokozásával pedig növelni tudjuk az ottani hagyományos cikkek, köztük a kávé és a datolya behozatalát./mti/

bb 8. a baranyai építők vállalták: határidő előtt átadják a pécsi orvosegyetem új elméleti tömbjének jelentős részét

vid/fm/um la

1969. szeptember 30

nagyjelentőségű felajánlást tett a baranya megyei építőipari vállalat a felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére: az egészségügy legnagyobb beruházásán, az új pécsi egyetemi városnegyedben 1970. június helyett április 4-re átadják a hatalmas elméleti tömb jelentős részét. elkészül többek között 1200 személyes aula, amely a mecsekaltjai város legnagyobb, legimpozánsabb - és hangverseny céljára is kitűnően alkalmas - terme lesz.

a hétszintes elméleti tömb az orvosegyetem tizenegy intézetének ad otthont, s a magyar orvostudományi kutatás egyik legjelentősebb bázisa lesz. az építők határidő-kedvezménye azt jelenti, hogy az egyetem tavasszal megkezdheti a ,,tudományok házának ,, elfoglalását és a nyári szünetben lebonyolíthatja a költözést. így lehetővé válik, hogy az orvosképzés és a kutatás a jövő év szeptemberében már a 220 millió forintos költséggel kivitelezett, korszerű új épületben kezdődhessen, amely méltó szomszédja lesz a három éve működő 400 ágyas új klinikának./mti/

bb 9. tanácsülések, vb-ülések a fővárosban

t gj/um zs la

1969. szeptember 30.

mintegy 4500 lakásigénylőt tartanak nyilván a terézvárosban: közölték a vi. kerületi tanács keddi ülésén, ahol egyebek között a lakásügyi osztály munkájáról és a lakásgazdálkodásról számoltak be.

/folyt.köv./
8.30/um

- 6 -

bb 9./ tanácsülések..... folyt./um

bár a jogos igényeknek csupán töredékét tudják évről évre kielégíteni, amegüresedett és az új lakásokkal a szakigazgatási szerv jól gazdálkodott - állapította meg a tanács. gondot okoz viszont, hogy a kerületben aránylag sok még a régi, elavult, rossz állapotban levő lakóépület és meglehetősen sok otthont kell kiüríteni, amelyeket a szakemberek veszélyesnek nyilvánítottak. a ,,lakáskeret,, tekintélyes hányadát az ilyen otthonok lakóinak elhelyezésére kell felhasználni. pozitívuma az osztály munkájának, hogy az utóbbi öt évben lakásnak használt 127 üzlethelyiséget és pincelakást számolt fel, illetve költöztette lakóit megfelelő , új otthonba.

pontosak-e azerzsébetvárosi kisiparosok nyilvántartásai, nem ,,kozmetizáltak-e,, a forgalmi , bevételei kimutatások - ezt a témát vitatta meg a vii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a pénzügyi osztály és a kerületi népi ellenőrzési bizottság jelentése szerint a válasz az esetek többségében nemleges: a kisiparosok tekintélyes hányada könyvvizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a fogyasztók részére végzett szolgáltatásaik és árueledásaik valóságos összegét általában megközelítő pontossággal sem lehet megállapítani. a vizsgált időszakban 151 kisiparosnál tartottak ellenőrzést, s közülük mindössze 36 tett eleget könyvvizetési kötelezettségének. az idén eddig 23 kisiparost bírságotlalt meg, mert könyvelése foghíjas volt; egyéb pénzügyi szabálysértések miatt pedig 157 esetben vetettek ki bírságot - összesen 158 000 forint összegben.

a végrehajtó bizottság utasította a pénzügyi osztályt: azok ellen a kisiparosok ellen, akik a vizsgált időszakban könyvvizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, indítson szabálysértési eljárást; az ipari osztályt pedig felhatalmazta, hogy kezdeményezzen iparmegvonási eljárást azok ellen, akik a ismételt szabálysértési bírság kiszabása után sem vezetnek pontosan üzleti könyveiket.

a gondozóintézetek munkájáról tárgyalt a xii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a legnagyobb forgalmat a tüdőgondozó intézet és a szűrőállomás bonyolítja le; a két intézményben az elmúlt esztendőben összesen több mint 85 ezren fordultak meg.

/folyt.köv./

8.33/um

- 7 -

bb 9. / tanácsulések.... 2. folyt./um

megnőtt a bőr-és nemibeteg gondozó intézet munkája is: a kerületben - a főváros egészéhez hasonlóan - emelkedett a nemibetegek száma. mint az ülésen elmondták, budapesten tavaly 444 friss szifilisz megbetegedést jegyeztek fel, s az új megbetegedésekből megfelelő arányban „részesedik”, a kerületet is.

a vb utasította az egészségügyi osztályt, hogy készítse el a tüdőgondozó intézet emeletráépítési tervét, s az új helyiségekkel enyhítsék a bőr-és nemibeteg gondozó intézet, valamint az ideggondozó intézet helygondjait.

az elmúlt években huszonháromra csökkent a levegőszennyező góccok száma a Józsefvárosban, de a kerület levegőjének tisztasága még mindig nem megfelelő - állapította meg a VIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a szennyezettséghez nagymértékben hozzájárul a keleti pályaudvar és a Józsefvárosi pályaudvar, ahol a fűtőházak átalakítására, korszerűsítésére előreláthatólag csak jónéhány év múlva kerülhet sor. valamelyest csökkenteni viszont a szennyezettséget, hogy a keleti pályaudvarra még bejáró széntüzelésű személyszállító mozdonyokat a következő években fokozatosan kivonják a forgalomból. a végrehajtó bizottság megbízta szakigazgatási szerveit, hogy dolgozzanak ki javaslatot a levegőszennyező üzemek, vállalatok kitelepítésére./mti/

--

bb 12. vémeندن épül az ország első tej-távvezetéke

vid/um fm/la

1969. szeptember 30.

a baranya megyei tejipari vállalat országosan egyedülálló kezdeményezést valósít meg vémeندن. a község tejgyűjtő háza és a feldolgozó üzem között 800 méter hosszú, kettős csővezeték építenek ki. a 32 milliméter átmérőjű, műanyag távvezeték naponta 6000-7000 liter tej szállítását bonyolítja le rövidesen, az eddiginél sokkal higiénikusabb körülmények között és várhatóan gazdaságosabban. a vezeték és a csőmosó berendezést az ndk-ból vásárolták és ottani szakemberek végzik a szerelést. a kísérleti vezeték üzemeltetése után szerzett tapasztalatok figyelembevételével döntenek arról, hogy másutt is építenek e tej-távvezeték./mti/

- 8 -

0.02/um

ll

bb 10. új műtrágya : melléktermékből

vid/fm/um la

1969. szeptember 30.

az összetett műtrágyagyártás melléktermékeként keletkező mészsáletrom hasznosításának módjait vizsgálta a péti nitrogénművek megbízásából a veszprémi nehézségiipari kutató intézet. a mészsáletrom gyorsan ható, de alacsony - mindössze 15.5 / százalékos nitrogén-tartalmu anyag, amelyet csak korlátozott mennyiségben tud felhasználni a mezőgazdaság fejtrágyázásnál. a műtrágyagyártás rohamos fejlődésével a melléktermék mennyisége jóval túlhaladja a szükségletet.

a neviki által korábban kidolgozott kettős műtrágyagyártási technológiát kiegészítve két eljárást bocsátottak az ipar rendelkezésére. az egyik szerint a mészsáletromot pétisóvá alakítják át. figyelemreméltó az a variáció, amely szerint a mészsáletromot a magas, 46 százalékos nitrogén tartalmu karbamiddal kettős sóvá kötik össze. az így kapott új műtrágya nagyhatású, és a keszthelyi agrártudományi főiskolán végzett kísérletek szerint kiválóan hasznosítható a mezőgazdaság valamennyi területén. a növénytermesztési tanszék tapasztalatai szerint a calurea nevű új nitrogénműtrágya a hazánkban eddig ismerteknél kedvezőbb hat a növények fejlődésére./mti/

--

bb 11. háromszáz új lakás felépítéséről döntött a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/um fm la

1969. szeptember 30.

háromszáz új lakás és a hozzákapcsolódó járulékos létesítmények beruházási programját hagyta jóvá a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága. az új létesítményeket a gyors ütemben fejlődő útvárosban építik fel az ugynevezett „v/a” szomszédsági egységben, „. a lakóépületek tíz emeletesek lesznek és a győri házgyár elemeiből szerelik össze. száz lakás másfél szobás, kétszáz pedig két szobás lesz. valamennyibe bevezetik a központi fűtést, a meleg vizet, s gáz-illetve villanytüzhelyet szerelnek fel. a laktótömbök közvetlen szomszédságában iskolát, óvodát, bölcsődét, gyógyszerterület, orvosi rendelőt és üzletsort építenek.

a háromszáz lakásra és a járulékos létesítményekre 89 millió forintot költenek. az építkezéseket a jövő évben kezdik meg. /mti/

--

9.13/um

ll

bb 13. ezüst bélést kapnak a tartályok - tíz tonna ólom korrózió elleni védelemre

vid/fm/um la

1969. szeptember 30.

uj, ezüsttel bélelt tartályokat állítottak be a fűzfői nitrokémiai ipartelepek monoclor ecetsav üzemében. a nemesfémeket védik meg a berendezéseket a rendkívül agresszív savtól. eddig ólmot használtak a korrózió elleni védelemre, a kísérletek szerint azonban az ezüst jóval gazdaságosabb. élettartama 6-8-szorosa az ólomnak, költsége pedig csak háromszorosa a hagyományos ólomozási eljárásnak. a berendezések mindegyikének ezüstözése azonban csak fokozatosan, hosszú évek alatt valósulhat meg. addig is évente 10 tonna ólmot használnak fel a korrózió elleni védelemre./mti/

bb 14. dr. urho kaleva kekkonen látogatása kállai gyulánál

t bc/j/um hk

1969. szeptember 30.

dr. urho kaleva kekkonen, a finn köztársaság elnöke kedden délelőtt az országában látogatást tett kállai gyulánál, az országgyűlés elnökénél. szívélyes, baráti eszmecserét folytatnak, amelyen részt vett péter jános külügyminiszter, római rudolf, a magyar népköztársaság helsinki nagykövete, illetve ahti karjalainen külügyminiszter és m. j. inoman, a finn köztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb 15. konferencia a természet titokzatos villamosjelenségről - nemzetközi tanácskozás kezdődött a villámok elleni védekezésről

t tz/mm/um hk

1969. szeptember 30.

1951 óta immár a tizedik olyan tudományos tanácskozás kezdődött meg kedden reggel a technika házában, amelynek témája a legrégebben ismert, de még ma is számos megoldatlan kérdéssel terhes villamosjelenség, a villám. a tanácskozáson, amelyet a magyar elektrotechnikai egyesület rendezett, a hazaiakon kívül, száznál több külföldi - bolgár, csehszlovák, francia, holland, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, olasz, osztrák, román, svájci, svéd és szovjet - szakember vesz részt. a konferencián részletesen megtárgyalják a villámok fizikai tulajdonságaival kapcsolatos újabb megállapításokat, valamint a védekezéssel összefüggő különböző kérdéseket. csütörtökön visegrádra s pilismarótra látogatnak el, hol a mezőgazdasági épületek számára kidolgozott egyszerű, olcsó, de mégis jól használható magyar tervezésű villámhárítók tekintenek meg a konferencia résztvevői.
/folyt.köv./

10.38/um

- 10 -

bb 15./ konferencia ...folyt./um

a villámcsapások elleni védekezés még ma is igen nagy gond. a villám veszélyességére jellemző, hogy csak magyarországon évente több mint 50 embert öl meg villámcsapás, az anyagi károk értéke pedig például tavaly elérte anyolc millió forintot. érthető ez, hiszen a villámok óriási energiát hordoznak. minden második villám áramerőssége meghaladja a 15 ezer és minden századik a száz ezer ampert. ez az erő megrepeszti az erősen falazott pillérsíkat is, elgörbíti a tv-antennákat, letépi a lefutó villámhárítót, a fialót, stb. legutóbb egy ilyen villám az egri minarettről szakította le az egyik kődiszt. a feszültség pedig a villámútjának végső szakaszában is elérheti a 80-100 millió voltot.

a villámcsapások elleni biztonságos és gazdaságos védekezés módszerei és eszközei még nem alakultak ki véglegesen. ma is többféle kísérletezés folyik. próbálkoznak például a radioaktív villámhárítóval, amikor is a villámhárítórud tetejére sugárzó anyagot helyeznek el, arra számítva, hogy az irányított sugárzás folytán felette elektromosan vezetővé válik egy kis csatorna a levegőben, és így „zöld út”, nyílik a lepccsapni készülő villám számára. a módszer eredményessége ma még vitatható. példa erre a milánói eset. ott a dom középső tornyán álló bronz madonna-szobor egyik kezében tartott zászlórud csucására helyezték el a radioaktív anyagot, a villám viszont az oldalt kinyújtott másik kézzel égette le az ujjakat.

a tökéletesen biztonságos védekezés túlságosan drága, többbe kerül, mint amennyit kárt elháríthat. a budapesti műszaki egyetem nagyfeszültségű technikai tanszékén kiszámították, hogy például a mezőgazdasági épületek védelmére csak 2.800 forintnál olcsóbb villámhárító alkalmazása gazdaságos, sőt kidolgoztak egy olyan 1.200 forintba kerülő villámhárítót, is, amely az ország három legvillámveszélyesebb, területén, a nyírségben, nógrádban, és a bakonyban már több mint három éve védelemként eredményesen ugyanennyi mezőgazdasági épületet.

egyébként a konferencián más magyar eredményeket is megismernek a külföldiek. így azt az ótcsatornás berendezést, amely pestiőrincen számítálja a villámokat, a világ legelső, a huszas évek elején palatin gergely pannonhalmi tanár által készített detektoros villámszámlálóját, amely a villámok által keltett rádióhullamokon keresztül állapította meg a becapsások számát. a tervek szerint a konferencia pénteken ér véget./mti/

10.42/um

sk

- 11 -

bb 16. a budapesti közlekedési vállalat

j/um nk

1969. szeptember 30.

értesíti az utazóközönséget, hogy október 1-én üzemkezdettől a 79-es jelzésű trolibusz a dózsa györgy ut - alpár utca - garai utca - nefelejts utca - péterfy sándor utca - sajtó utca - dózsa györgy ut, majd tovább eredeti útvonalán közlekedik. a járat végállomását a garai utca és nefelejts utca kereszteződése elé helyezik. a dózsa györgy ut - thököly ut kereszteződése előtt levő megállóhely az alpár utcában a színva utca elé, míg az alpár utcai megállóhely menet végi ut végállomás felé megszűnik, a legközelebbi megálló a dózsa györgy ut - ajtosi dűrer sor kereszteződése előtt van./mti/

bb 17. üdülő-építkezések hajdusoboszlón

vid/ká/um nk

1969. szeptember 30.

tovább fejlődik a hajdusági fürdőváros, hajdusoboszló. megkezdtek a kilenc. szintes, 180 személyes édes üdülő építését, ezenkívül készül a fővárosi köztisztasági hivatalt hetvenszemélyes üdülője is. az okisz, az afit és a budapesti szállítási vállalat épületeit most tervezik. a városi tanács tárgyalásokat folytat a heves megyei termelőszövetkezetek területi szövetségével 132 személyes tsz-üdülő létrahozásáról./mti/

bb 18. fao-mém állattenyésztési és állategészségügyi tárgyalások

mm/um nk

1969. szeptember 30.

a mezőgazdasági és életmezésügyi minisztériumban kedden tárgyalások kezdődtek a fao / ensz életmezési és mezőgazdasági szervezete / állattenyésztési és állategészségügyi szakdelegációja és a magyar szakértők között. a fao küldöttség élén r.b. griffiths, a szervezet állategészségügyi osztályának vezetőjével, a fao magyar nemzeti bizottsága kezdeményezésére érkezett hazánkba az együttműködés konkrét lehetőségeinek megtárgyalására. a delegáció tagjai p. aubriot és f. winkelmann, a fao állattenyésztési és mezőgazdasági osztályának képviselői./mti/

11.45/um

le

- 12 -

bb 19. elhunyt dusza lászló, a munkásmozgalmak régi harcosa

k ká/tné/um ká nk

1969. szeptember 30.

hatvannyolc éves korában elhunyt dusza lászló, a munkásmozgalmak régi harcosa. 1918-tól részt vett a munkásmozgalmakban, 1927-től volt tagja a pártnak. több sztrájk és tüntetés szervezésében kezdeményező és vezető volt, emiatt sokszor szenvedett börtönbüntetést. 1944-ben a petőfi sándor partizánbrigád szakaszparancsnokaként harcolt. 1945-től ismét aktív munkása volt a pártnak. tevékenysége elismeréseként több kitüntetésben részesült. temetése október 1-én 14 órakor lesz szigetújfalui községi temetőjében.

az országos ráckevei járási
bírótsága,

magyar partizánszövetség.

/mti/

bb 20. „házi áramfejlesztést a külterületi iskoláknak”, -
szélesedik a televízió akció szeltek megyében

vid/ká/um nk

1969. szeptember 30.

szolnok megyében újabb üzemek, vállalatok, intézmények kapcsolódtak be a televíziót minden iskolának mozgalomba. a kilián györgy repülő műszaki főiskola a kengyel-bem apó telepi iskolának ajándékozott készüléket, a szolnoki mezőgazdasági gépjavító vállalat a kigyepi külterületi iskolát örvendeztette meg ajándékával. feliratkozott az adományozók listájára a tiszamenti vegyiművek, a tanszergyártó és értékesítő vállalat, valamint a nagyalföldi kutató és feltáró vállalat is. az ajándékozók zöme elsősorban külterületi iskolák patronátja, huszonkilenc tanyai, illetve külterületi iskolában azonban még nincs villany, s így nem tudják a tv-t üzemeltetni. ezért házi áramfejlesztéssel segíteni kívánják a villany nélküli külterületi iskolákat. a vállalatoknál felkutatják az elfekvő, kisebb kapacitású agregátorokat és üzemképes állapotban eljuttatják az arra rászoruló iskoláknak./mti/

12. 18/um

le

- 13 -

bb. 30. időjárásjelentés

1/11

1969. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben:

enyhébb éjszaka

európa északi részei fölött nyugatról kelet felé gyors egymásutánban ciklonok haladnak át. hatásukra ott váltórde-kony időjárás uralkodik. sokfelé esik az eső. helyenként viharos szeltek tombolnak. észak- és közép-európában ezzel szemben a reggeli ködöktől eltekintve továbbra is általában száraz az idő. itt a nappali hőmérsékletek az évszaknak megfelelőek vagy egy-két fokkal magasabbak annál.

házánkban hétfőn az északkeleti megyékben időnként megnövekedett a felhőzet, máshol derült volt az ég. eső sehol sem hullott. a hőmérséklet napközben északkeleten, ahol csak 3-5 órán át sütött a nap 15-18 fokra emelkedett, máshol a 8-11 óras napsütés hatására 18-22 fokra melegedett fel a levegő. kedden hajnalra északkeleten 1-5 fokra hűlt le a levegő, és egy-két helyről gyengébb fagyot jelentettek. máshol általában 6-10 fokot mértek. a hajnali és a reggeli órákban a dunántul en néhány helyen köd is keletkezett. délelőtt országsszerte tovább folytatódott a derült idő. a hőmérséklet 11 órára nyugaton 12-15, keleten 17-20 fokra emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 14,8 fok volt - 0,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma budapesten 12 órakor a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete a 16 fokra 11 órakor 17 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

időnként megnövekvő felhőzet, nyugaton néhány helyen eső. hőmérséklet, napközben megélénkülő keleti-délkeleti szél. helyenként hajnali ködképződés. az éjszakai lehűlés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 17-22 fok között.

a duna vízállása budapestnél 160 centiméter. /mti/

12.43/11

ll

- 14 -

bb 21. számítástechnikai és ügyvitelszervezési vállalat szolnokon

vid/ká/um hk

1969. szeptember 30.

szolnokon felépült a számítástechnikai és ügyvitelszervezési vállalat hatodik vidéki üzeme. a korszerű „számgyár”, kétszintes épületében tíz munkatermet, oktatótermet és irodákat alakítanak ki. huszonöt millió forint értékű géppark segíti majd az ipari üzemek, vállalatok, intézmények számítástechnikai és ügyvitelszervezési munkáját. a szovjet gépek egy része már megérkezett. /mti/

bb 22. mezőgazdasági repülőter építését kezdik meg felsőnyomáson

vid/ká/um hk

1969. szeptember 30.

a körös-völgy mezőgazdasági Üzemi évente több mint száz ezer holdon alkalmazkodik a repülőgépet fejtrágyázásra, vegyszeres gyomirtásra és növényvédelemre. a szeszélyes időjárás, az ázott talaj azonban gyakran nehezíti a gépek fel- és leszállását. a felsőnyomású állami gazdaság határában most megkezdtek a vidék első mezőgazdasági repülőterének építését. tavasszal már a 15 x 300 méteres betonpályáról szállhatnak fel a repülők. /mti/

bb 24. felavatták az ország első Üzemmérnökeit

t fe/mm/um zs hk

1969. szeptember 30.

a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskolán - amelyet az elnöki tanács az év márciusában törvényerejű rendelettel főiskolává avatott - kedden diplomakiosztó - ünnepséget tartottak: a főiskola az országban elsőként bocsátott ki üzemmérnököket.

a diplomakiosztó ünnepségen füstös sándor főigazgató mondott beszédet. egyebek között hangsúlyozta: az intézet legfőbb feladatának tekinti, hogy kielégítse a népgazdaság villamosipari szakemberigényét. a főiskolán az 1968-69-es tanévben 350-en fejezték be a nappali és esti tagozaton tanulmányaikat és tettek sikeres államvizsgát. /mti/

13.15/um

ll

- 15 -

bb 23. Ülést tartott a közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége

t hi/tm/um zs hk

1969. szeptember 30.

a közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége keddi ülésén a többi között megtárgyalta a szakszervezet és az állami szervek együttműködésének tapasztalatait, valamint a közalkalmazottak körében végzett kulturális nevelő munka kérdéseit. megállapította, hogy a szakszervezetek xxi. kongresszusa óta nőtt a szakszervezet önállósága, több lehetőség nyílik a sajátos szakmai érdekek képviselésére. az elnökség az elmúlt időszakban csaknem valamennyi közszolgálati rőtag helyzetét, élet-és munkakörülményeit megvizsgálta, s a legsürgetőbb kérdésekben intézkedéseket kezdeményezett az illetékes állami szerveknél. ennek eredményeként a múlt évekhez viszonyítva nagyobb arányban emelkedtek az átlagkeresetek - elsősorban a tanácsi szerveknél - s felemelkedtek a jutalomkeresetek is.

központilag az állami partnerekkel rendszeressé váltak a véleménycsere a dolgozókat érintő legfontosabb kérdésekben. ennek kedvező hatása érezhető a hivatalvezetők és a szakszervezeti bizottságok kapcsolatában is; a szakszervezeti szervek nagy többsége gyakorolja hatáskörét, részt vesz a helyi bérpolitikai, jutalmazási elvek kialakításában, a szociális ellátás és a munkakörülmények javítását célzó tervek kidolgozásában. a tevékenységüket azonban korlátozza - állapította meg a központi vezetőség - hogy a szociális, kulturális ellátásra fordítható összegek a közhivatalokban évek óta változatlanok s ez különösen a községi tanácsoknál okoz gondot./mti/

bb 27. 100 éves asszonyt köszöntöttek győrii

vid/ká/um hk

1969. szeptember 30.

szeptember 30-án kedden töltötte be 100. életévét özv. büröndi pálné győri lakos. ebből az alkalomból kedves ünnepséget tartottak a városrész gorkij művelődési házában, ahol az idős asszonyt gyermekei, unokái, dédunokái kivül a hazafias népfőnt, a városi tanács szociál-politikai csoportja, a megyei tanács és a vöröskereszt képviselői köszöntötték./mti/

13.20/um

- 16 -

bb 25. meghalt vajda István rendőrezredes

vid/ká/um hk

1969. szeptember 30.

vajda István rendőrezredes, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje ötvenhárom éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar szocialista munkáspárt
berszéd megyei bizottsága

berszéd megyei rendőrfőkapitányság

/mti/

bb 26. az utóbbi 15 év legjebb kukoricatermését takarítják be szabotcsban

vid/ká/um hk

1969. szeptember 30.

szabolcs-szatmár megyében a végleges termésbecslés szerint az utóbbi 15 év legnagyobb kukoricatermését takarítják be. a megyei átlagtermés - májusi morzsoltra számítva - tavalyis meghaladta a 15 mázsát, s az idei hozam ennél is nagyobbnak ígérkezik: holdanként eléri a 15.5 mázsát. a megye szemes takarmányszükségletét azonban még ez a mennyiség sem fedezi.

hasonlóan jó a termés burgonyából is: a holdankénti átlag eléri a hetven mázsát. husz év alatt ennél nagyobb termést csak 1966-ban takarítottak be./mti/

bb 28. . tragikus végű akadályverseny

vid/kz/um hk

1969. szeptember 30.

a tatabányai 3-as számú általános iskola akadályversenyt rendezett a gerence hegységen, a turul emlékmű közelében levő sziklás szakaszon. amikor a verseny befejeződött, több gyerek felügyelet nélkül fentmaradt a hegyen. közülük kettő - tompi mária és cseresznyés józsef, nyolcadikos tanulók - leakartak ereszkedni a sziklafalon. közben megcsuszáltak és lezuhantak. a kislányt súlyos, életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba, a fiú könnyebb zúzódásokat szenvedett. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

13.30/um

- 17 -

nb 29. picasso alkotások hódmezővásárhelyen

vid/kz/um nk

1969. szeptember 30.

a franciaországi vallaureis és hódmezővásárhely testvér-
városi együttműködése keretében október 5-én picasso kiállítás
nyílt hódmezővásárhelyen. a világhírű művész 42 grafikája
és 14 kerámiaja kedden megérkezett a hódmezővásárhelyi
toronyai jános muzeumba. picasso ezeket az alkotásait az 1950-es
években vallaureis tartózkodása idején készítette. a művek
tulajdonosa a franciaországi városka tulajdonát képezi. az
alkotások jó része azonban olyan, amelyet picasso ajándékozott
magánosoknak és tőlük kérték most kölcsön a vásárhelyi kiállítá-
sáron való bemutatásra.

a nagy érdeklődéssel várt picasso tárlat október 5-től 6
napig tekinthető majd meg a hódmezővásárhelyi toronyai jános
muzeumban./mti/

..

g 6 18 óráig !

nb 32. elutazott hazánkból a jksz küldöttsége

nk

1969. szeptember 30.

bejelentette magyarországi látogatását a jugoszláv kommunista
szövetségnek küldöttsége, amely milos szindzicsnek, a szerb
kormány titkárságának tagja vezetésével a magyar gazdasági
társadalmi-politikai vonatkozásait tanulmányozta.
a küldöttséget fogadta biszku béla, az mszmp politikai bizott-
ságának tagja, aközponti bizottság titkára. a küldöttséget
magyarországon elutazott hazánkból - bálint józsef, az mszmp kö-
zvetkezőpolitikai osztályának vezetője búcsúztatta./mti/

..

nb 31. tovább nőtt a szövetkezeti szektor aránya a lakosság
élelmiszerellátásában

nk/ki/um ie nk

1969. szeptember 30.

a szövetség adatai szerint az év első nyolc hónapjában a múlt
évi azonos időszakhoz képest 11.3 százalékkal növekedett a
szövetkezeti kereskedelem forgalma. a kereslet legnagyobb mé-
rtékben vidéken is a vegyipari cikkek iránt nőtt. 12.7 száza-
léknyi termék adott el, mint tavaly 8 hónap alatt. a szövetkezeti
forgalom részesedése a szocialista kiskereskedelmi forgal-
omban tovább növekedett, egy év alatt 30.8 százalékról 31.2
százalékra.

13.50/um

- 18 -

He 1420

nb 31./ tovább nőtt... folyt./um

a szövetkezeti kereskedelem egyre fontosabb szerepet
tölt be a lakosság, elsősorban természetesen a vidék áru-
ellátásában. megfelelő beszerzési politikával igyekeznek ki-
érdemelni a falusi lakosság elismerését. az elmúlt időszak-
ban alapvető élelmiszereszközök teljes mértékben kielégítet-
ték az igényeket. egyedül a busellátás okozott gondot, a
hiányt azonban egyebek között 37 százalékkal több barom-
fi, 71 százalékkal több hal, 10 százalékkal több tojás for-
galomba hozásával igyekeztek enyhíteni.

a forgalom nagyarányú fejlődéséhez a megfelelő árulapok-
kal együtt kétszázalékos hozzájárultak a szövetkezetek ötle-
tes kezdeményezései, „csábító”, vásárlási lehetőségei, díj-
mentes szolgáltatásai, amelyekben már nem egy helyen felülmu-
lják az állami kereskedelmet.

a mezőgazdasági fogyasztói szövetkezetek például a cipő-
vásárlásnál nylon harisnyát illetve zoknit, átlányokhoz
nyakkendőket ad ajándékba a vásárlóknak. az olajkályha vásár-
lók 10 liter olajat kaptak ingyen. a mezőturi, a szeghalmi
stb. fogyasztói szövetkezetek az engedélyezett vásárok, vala-
mint a tsz. - társaságok idején buszokat bérelt, a díj-
mentesen szállítja a tsz-tagokat központi áruházba. néhány
helyen, például a szigetvároton a hitelbe vásárolt árukért
az első otp részletet a szövetkezet fizeti a vásárlók helyett.
/mti/

..

nb 33. megjelent az állami tulajdonban levő házak értékesítését
szabályozó rendelet és végrehajtási utasítása

1 nb/tr/um ie nk

1969. szeptember 30.

az állami tulajdonban levő családi ház jellegű 1-3 lakásos
házak értékesítésére lehetőséget adó korábbi rendelet óta -
10 év alatt - a tanácsok az otp útján mintegy 60.000
lakást adtak el a lakóknak, magánszemélyeknek. a kedvező tapaszt-
alatok és a kereset, társasházjellegű épületek lakásainak meg-
vásárlása iránti nagy érdeklődés alapján került sor most az
újabb kormányrendeletre, amely - mint ismeretes - a 12 lakásos-
nál nem nagyobb állami tulajdonú épületek társasházzá alakítá-
sát és lakásainak eladását is lehetővé teszi.
/folyt.köv./

- 19 -

14.20/um He 1440

bb 33. / megjelent az....folyt./um

a kormányrendelettel együtt megjelent az építésügyi és városfejlesztési, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és a pénzügyminiszter együttes végrehajtási intézkedése is, amely részletesebben meghatározza az értékesítés feltételeit, szabályait. kimondja, hogy nem eható el az az állami háziingatlan, amely a város-és közösgrendezési tervek, elgondolások szerint elgreláthatóság 10 éven belül lebontásra költ. többek között tiltja a rendelet a mőenték és egemlék-jellegű épületeknek, vagy állami szervek szolgálati lakásainak, valamely üzem és intézmény zárt területéből el nem különíthető épületnek, vagy az utóbbi tíz éven belül bérletbe cöljára épült ingatlanok eladását is.

a végrehajtási utasítás határozza meg részletesen a háziingatlanok kezvezményes árát. ezek szerint: - ha a bérletké bérlet vásárolja meg a gőkást, ingatlant, - a vételár a helyi forgalmi érték teljes összegének örökletésénél 30. egy lakásos háziingatlanról 50. és a nem lakás céljára szolgáló ingatlan esetében 60. százaléka. ha a nem a bérlet, hanem kivülálló, másutt lakó személy a vevő, akkor e három kategóriájú ingatlan vételára 10 százalékkal magasabb, s a részletfizetésben a bérletőknek engedélyezett 25 helyett 15 éven belül kell törleszteni az eladási árát. az áres, bérlet nélküli, lakás vásárlásakor a kezvezményt nem kap a vevő, a helyi forgalmi értéknek megfelelő teljes vételárat kell megtérítenie. egyébként a régi rendelkezéstől eltérően a kivülálló vevő a vásárlást követő két éven belül nem mondhat fel a lakónak, s később is csak megfelelő lakás ellenében. ha pedig felmondása valamilyen kizáró ok miatt nem érvényes, akkor csak újabb két év után élhet ismét felmondási jogával.

az újabb rendelkezés tehát mindenekelőtt az értékesítésre kerülő lakás bérletjének nyújt kezvezményeket. a 10 évvel ezelőtti rendeletet felváltó új intézkedés azonban azt is lehetővé teszi, hogy a bérlet ne csak saját maga számára vásárolhassa meg a lakást. kimondja ugyanis a rendelet, hogy elsőleges vásárlási joga van a bérletőknek, a bérletársnak, a társbérletőknek, valamint a bérlet gyermekeinek, unokájának, örökbe fogadott gyermekeinek, továbbá bérlet élettársának, feltéve, ha az eladási ajánlatot megelőző hat hónap óta állandó jelleggel a bérletvel együtt lakik. ezek a személyek tehát most már együttesen, vagy egymás javára is megvehetik a háziingatlant.

/folyt.köv./

14.25/um Ac 1450

- 20 -

bb 33./ megjelent az... 2. folyt./um

ha a vevő az eladási szerződés megkötésekor a vételár 10. százalékánál több készpénzt fizet, akkor a többlet után 25. százalékos árengedményt kap. ha pedig részletfizetéskor a vételárhátralékot a vállalt határideő előtt rendezzi, akkor a fennálló hátralékból annyiszor egy százaléknyi árengedményt kap, ahány évvel korábban ezt a hátralékot kifizeti. a törlesztés határidejének elmulasztásáért viszont évi 6. százalékos késedelmi kamatot kell fizetni.

az értékesített háziingatlanok öt évig mentesülnek az adó alól, s ugyanakkor öt éves elidegenítési és terhelési tilalmat kell bejegyezni a telekkönyvbe. az értékesítéssel megbízott szerv - lakások esetében az otp, vagy az ingatlanközvetítő vállalat - eladási ajánlatot tesz a bérletőknek, akiknek 90 napon belül - indokolt esetben ez is meghosszabbítható - kell nyilatkozni, hogy élni kíván-e vásárlási jogával. az értékesítésre kerülő ingatlant - a kezelőszervek javaslata alapján - a tanácsok végrehajtó bizottságai, vagy az ingatlankezelő egyéb felügyeleti szerve jelöli ki. ezért az a legcélszerűbb, hogy ha a vásárlási szándékot az ingatlanok kezelőinél jelentik be.

az új rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett./mti/

kk 34. az ötvös Loránd tudományegyetemen diszdzoktorrá avattá dr. urho kaleva kekkonent

t bc/tm/umzs hk

1969. szeptember 30.

bensőséges ünnepség zajlott le kedden a budapesti ötvös Loránd tudományegyetemen: dr. urho kaleva kekkonent, a finn köztársaság elnökét az állam-és jogtudományok diszdzoktorává avatták. az egyetem ünnepi közgyűlésén részt vett iszenczi pái, az elnöki tanács elnöke, csaterki lajos, az elnöki tanács titkára, péter jános külgyminiszter és dr. orbán lászló, amővelődésügyi miniszter első helyettese. jelen voltak az elnök kíséretében és a budapesti finn nyagykövetség tagjai is.

/folyt.köv./

- 21 -

14.55/um Ac 1620

Dr. Nagy Károly rektor megnyitó beszédében bejelentette, hogy Dr. Urho Kaleva kekkonen elnököt kinevezési érdemei elismeréséül az állam és jogtudományok disz doktorává avatják. Személyében nemcsak a rokonszenvenvel kísért államférfit, hanem annak a finn népnek hivatott képviselőjét is üdvözljük, amelynek múltjában oly sok a közös vonás a magyar nép történeti életutjával. A finn nép iránti megbecsülésen alapuló hagyományos szeretet részünkről nemcsak a régen elszakadt testvérnek szól, hanem annak a sok jószándékkal és nyíltsággal követett, igaz emberiséggel telt demokratikus fejlődésnek is, amelynek útját kekkonen elnök vezetésével a finn nép járja. Összinté nagyra-becsüléssel követjük figyelemmel elnök urat a finn és a magyar nép barátságának elmélyítése, valamint az emberiség békéje érdekében immár hosszú időn át kifejtett áldásos tevékenységét. Nemcsak Finnországban, hanem Magyarországon is, sőt a szélesebb nemzetközi közvélemény előtt is ismert, mit tett excellenciád évek hosszú során át különböző vezető tisztségeiben hazája demokratikus fejlesztéséért, kultúrájáért, gazdaságáért. Mindezt józanul és igazságosan lemérte már az egész haladó világ közvéleménye, s ez érlette meg az önt szerzte a világon kísért rokonszenvenet és megbecsülést.

ezután dr. Sárándi Imre dékán ismertette dr. Urho Kaleva kekkonen életutját, tudományos tevékenységét, politikai és közéleti pályafutását. A többi között szót korszakos közgazdasági kialakításáért végzett elméleti és gyakorlati munkásságáért, tudományos tevékenységéért, s hangsúlyozta, hogy széles jogászai műveltségét mint politikus is egyszerűen felhasználta. Méltatta tevékenységét, amelyet parlamenti képviselőként, majd a finn kormányok tagjaként kifejtett ki. hangsúlyozta, hogy a háború után nagy része volt a „baasikivi-kekkonen”, vonal, kidolgozásában. ez a külpolitikai koncepció abból a felismerésből indult ki, hogy Finnország jövője és belső perspektívája a helyesen megválasztott külpolitika függvénye. ennek lényege a megbékülés és a békés együttműködés a nagy szomszédal a szovjet állammal, a fin semlegesség fenntartásával. sikeres végrehajtást bizonyítja, hogy 1948-ban megkötik az azóta már megújított szovjet-finn barátsági és kölcsönös segítségnyújtási szerződést. 1950-56-ig miniszterelnökként, 1956-tól napjainkig köztársasági elnöki pozícióban juttatta következetesen érvényre a politikai célokat. mint köztársasági elnök, nemzetközi fórumokon sokat tett a népek békés egymás mellett élése, a kölcsönös megértés légkörének kialakítása érdekében.

/folyt. köv./

15.00/um Hc 1620

a demokratikus társadalmi berendezkedésért küzdött egész életében, a demokrácián nemcsak annak formális megnyilvánulásait értette, hanem a társadalmi javak méltányos elosztását, a létfeltételek és kulturális színvonalu nivellálását is. urbanizáció, a társadalmi biztositási szolgáltatások növelése, új egyetemek létesítése, a szegény diákok állami támogatása tartozik többek között azok közé, a célok közé, amelyek megvalósításáért mint belpolitikus dolgozott és fáradozik ma is. hazájában népszerűség övezi, a világ békeszerető emberei tisztelik és megbecsülik. Legyen a disz doktori cím egyetemünk és az egész magyar társadalom elismerésének jele Urho Kaleva kekkonen személye és Finnország testvéri népe iránt.

Beszéde végén a dékán dr. Urho Kaleva kekkonen az állam- és jogtudományok disz doktorává avatta, majd a rektor átnyújtotta az elnöknek a díjazás oklevelét, s a karok dékánjai az egyetemi tanács nevében a hagyományos kézfogással disz doktornak fogadták.

ezután a finn államelnök nagy tetszéssel fogadott előadást tartott, amelyben a finn-magyar kapcsolatokról, a jogtudomány szerepéről, a béke iránti felelősségről szót.

elmondotta, hogy a finn és a magyar nyelv rokonságát már az 1600-as években felfedezték, de tudósaink csak a múlt század elején találkoztak abban a törekvésükben, hogy felderítsék nyelvünk közös finn-ugor elemeit, valamint nyelvünk közös öskultúráját. s kutatások fő eredményei rövidesen szélesebb körökben is ismertekké váltak, s felébresztették a két nemzet közötti kulturális kapcsolatok megteremtésének gondolatát. ennek az eszmének fő atyja hunfalvy páál volt. Magyarország és Finnország barátságának első szálait kivétel nélkül kiváló férfiak és összinté hazafiak kötötték, akik felismerék nyelvünk nehéz megpróbáltatásainak nyilvánvaló hasonlóságait, s jövőbe vetett hitüket abból merítették, hogy mindkét nemzet, függetlenül a kedvezőtlen körülményektől és elszigeteltségtől, meg tudta őrizni életerejét. ezt az optimizmust terjesztették el írásaikban a nemzet körében. nem egy közülük egyszermind aktiv művelője volt az összehasonlító finn-ugor kutatásoknak, amelyek mindkét országban serkentőleg hatottak más tudományok színvonalára is. idővel a finn kultúra, különösen az irodalom és a művészet több barátot szerzett Magyarországon, mint bárhol máshol. kivételes elismerést váltott ki a maga idejében vikár bála Kaleva-fordítása, amelyet a szakértők egyhangulag mesterműnek tartanak. a legjobb finn képzőművészek és zeneszerzők alkotásai Magyarországon igen kedvező fogadtatásra találtak, amiben minden bizonnyal része volt erősen nemzeti jellegüknek is.

/folyt. köv. /

15.20/g

Hc 1620

Dr. Nagy Károly rektor megnyitó beszédében bejelentette, hogy dr. Urho Kaleva kekkonen elnököt kitagasló érdemei elismerésül az állam és jogtudományok díszdoktorává avatják. Személyében nemcsak a rokonszenvel kísért államférfit, hanem annak a finn népnek hivatott képviselőjét is üdvözljük, amelynek múltjában oly sok a közös vonás a magyar nép történeti életutjával. A finn nép iránti megbecsülésen alapuló hagyományos szeretet részünkről nemcsak a régen elszakadt testvérnek szól, hanem annak a sok jószándékkal és nyíltsággal követett, igaz emberiséggel telített demokratikus fejlődésnek is, amelynek útját kekkonen elnök vezetésével a finn nép járja. Észinte nagyra-becsüléssel követjük figyelmével elnök úrnak a finn és a magyar nép barátságának elmélyítése, valamint az emberiség békéje érdekében immár hosszú ideje át kifejtett áldásos tevékenységét. Nemcsak Finnországban, hanem Magyarországon is, sőt a szélesebb nemzetközi közvélemény előtt is ismert, mit tett excellenciád évek hosszú során át különböző vezető tisztségeiben hazája demokratikus fejlesztéséért, kultúrájáért, gazdaságáért. Mindent jézanul és igazságosan lemérte már az egész haladó világ közvéleménye, s ez érlette meg az őnt szerte a világon kísért rokonszenvel és megbecsülést.

Ezután dr. Sárándi Imre dékán ismertette dr. Urho Kaleva kekkonen életutját, tudományos tevékenységét, politikai és közéleti pályafutását. A többi között szót korszakos közigazgatás kialakításáért végzett elméleti és gyakorlati munkásságáért, tudományos tevékenységéért, s hangsúlyozta, hogy széles jogászai műveltségét mint politikus is nagyszerűen felhasználta. Méltatta tevékenységét, amelyet parlamenti képviselőként, majd a finn kormányok tagjaként kifejtett ki. Hangsúlyozta, hogy aháboru után nagy része volt a „baasikivi-kekkonen”, vonat, kidolgozásában. Ez a külpolitikai koncepció abból a felismerésből indult ki, hogy Finnország jövője és belső perspektívája a helyesen megválasztott külpolitika függvénye. Ennek lényege a megbékülés és a békés együttműködés a nagy szomszédal a szovjet állammal, a fin semlegesség fenntartásával. Sikeres végrehajtást bizonyítja, hogy 1948-ban megkötik az azóta már megújított szovjet-finn barátsági és kölcsönös segítségnyújtási szerződést. 1950-56-ig miniszterelnökként, 1956-tól napjainkig köztársasági elnöki pozícióban jutatta következetesen érvényre a politikai célokat. Mint köztársasági elnök, nemzetközi fórumokon sokat tett a népek békés egymás mellett élése, a kölcsönös megértés légkörének kialakítása érdekében.

/folyt. köv./

A demokratikus társadalmi berendezkedésért küzdött egész életében, a demokrácián nemcsak annak formális megnyilvánulásait értékelte, hanem a társadalmi javak méltányos elosztását, a létfeltételek és kulturális színvonaluivellálását is. Urbanizáció, a társadalombiztosítási szolgáltatások növelése, új egyetemek létesítése, a szegény diákok állami támogatása tartozik többek között azok közé, a célok közé, amelyek megvalósításáért mint belpolitikus dolgozott és fáradozik ma is. Hazájában népszerűség övezi, a világ békeszerető emberei tisztelik és megbecsülik. Legyen a díszdoktori cím egyetemünk és az egész magyar társadalom elismerésének jele Urho Kaleva kekkonen személye és Finnország testvéri népe iránt.

Beszéde végén a dékán dr. Urho Kaleva kekkonen az állam- és jogtudományok díszdoktorává avatta, majd a rektor átnyújtotta az elnöknek a díszes oklevelet, s a karok dékánjai az egyetemi tanács nevében a hagyományos kézfogással díszdoktorrá fogadták.

Ezután a finn államelnök nagy tetszéssel fogadott előadást tartott, amelyben a finn-magyar kapcsolatokról, a jogtudomány szerepéről, a béke iránti felelősségről szólt.

Elmondotta, hogy a finn és a magyar nyelv rokonságát már az 1600-as években felfedezték, de tudósaink csak a múlt század elején találkoztak abban a törekvésükben, hogy felderítsék nyelvünk közös finn-ugor elemait, valamint népeink közös őskultúráját. A kutatások fő eredményei rövidesen szélesebb körökben is ismertekké váltak, s felébresztették a két nemzet közötti kulturális kapcsolatok megteremtésének gondolatát. Ennek az eszmének fő atyja hunfalvy pál volt. Magyarországon és Finnország barátságának első szálait kivétel nélkül kiváló férfiak és észinte hazafiak kötötték, akik felismerék népeink nehéz megpróbáltatásainak nyilvánvaló hasonlóságait, s jövőbe vetett hitüket abból merítették, hogy mindkét nemzet, függetlenül a kedvezőtlen körülményektől és elszigeteltségtől, meg tudja őrizni életerejét. Ezt az optimizmust terjesztették el írásaikban a nemzet körében. Nem egy közülük egyszerűs mind aktiv művelője volt az összehasonlító finn-ugor kutatásoknak, amelyek mindkét országban serkentőleg hatottak más tudományok színvonalára is. Idővel a finn kultúra, különösen az irodalom és a művészet több barátot szerzett Magyarországon, mint bárhol máshol. Kivételes elismerést váltott ki a maga idejében vikár béla kalevala-fordítása, amelyet a szakértők egyhangulag mesterműnek tartanak. A legjobb finn képzőművészek és zeneszerzők alkotásai Magyarországon igen kedvező fogadtatásra találtak, amiben minden bizonnyal része volt erősen nemzeti jellegüknek is.

/folyt. köv./

bb 34./ az ötvös... 3. folyt./ bh

a finn nép tudatában Magyarország már korán maradandó helyet foglalt el, mint romantikusan csodált pelenk-ország, elsősorban a világ legjobbjaihoz tartozó írói és költői révén. Jókat finn-országban olyan népszerű, hogy keresztneve teljesen állandósult abban a tösgyökeres finn maori-formában, amelyet műveinek első fordítói adtak neki.

Manapság, amikor minden ország fejleszteni kívánja kapcsolatait, ismertté óhajtja tenni kultúráját, bővíteni akará a külkereskedelmét, valamint idegenforgalmát, megmutatta hasznosságát a magyarok és a finnek imádj. százados munkája, amely anélkül törekszik a két ország közötti kölcsönös kapcsolatokra, hogy ezek bárki ellen is irányulnának. természetesen volt, hogy az 1937-ben megkötött, de a második világháború viharában rövid életűvé vált kulturális egyezményt az első kedvező alkalommal, arányában kibővíve megújítottuk. amikor az 1959-ben megtörtént, finnországnak és magyarországnak nem kellett már kutatnia a barátság és együttműködés útját, s az elmúlt 10 évben a kulturális csere e szerződés alapján elősegítette az országainkban végzett kutatásokat. a nagyszámú ösztöndíj nemcsak finn-ugoristáknak jutott, akik amúgy is szoros és közeli kapcsolatot tartottak egymással, hanem egyre növekvő számban más tudományágak művelőinek is.

a jogtudomány szerepével foglalkozott ezután a finn elnök, elmondotta, hogy a jog- és az élet között mindig van bizonyos foku feszültség. az élet folyton megújulást és változást követel, a társadalmi fejlődés nem áll meg soha. a jogtudomány egyik feladata, kutatni, milyen mérvűek az ellentétek a fennálló törvények és a társadalmi valóság között, s hogyan lehetne ezeket a legeredményesebben kiküszöbölni. ezekre a kérdésekre aligha lehet általános érvényű választ keresni, hiszen minden kor és minden nép maga találja meg a számára legalkalmasabb megoldásokat. a jogász munkája ezért széles látókört követel meg, és a társadalmi fejlődés alapos ismeretét. a fennálló jog elemzésén és értelmezésén kívüli figyelmét a szakadatlanul változó társadalmi szükségletekre kell irányítania és arra kell törekednie, hogy a törvény ennek megfelelően alakuljon.

minden egyes jogrendszer felveti ugyan a maga sajátos problémáját, mégis mind több figyelmet kell szentelnünk a különböző államok jogrendszerének összehasonlító vizsgálatára.

gyakran hallani, - hangoztatta a továbbiakban, hogy a kis államoknak nincs lehetőségük, hogy előbbre vigyék a nemzetközi béke ügyét, követniük kell azt a vonalat, amelynek utjelzői a nagy világhatalmak biztonsági szempontjai, céljai a bizalom hiánya és a kölcsönös bizalmatlanság.

/folyt. köv./

- 24 -

15.30 bh ke 16²⁰

bb 34. / az ötvös... 4.folyt./ bh

el kell ismernünk, hogy ez a kép nagyjából megfelel a mai világ realitásainak, ám ez nem akadályozhatja meg a béke javára kifejtett munkát, s különösen a kis népeknek kell hangjukat hallatniuk a béke megteremtésére irányuló erőfeszítésben. hiszem, hogy a leszerelés egykor a kis országok oldalán kezdődik. ez egy fejlődési szakasz kezdetét jelentené, amelynek jellemzője azoknak az eszméknek és erkölcsi értékeknek az elismerése, és valóra-váltása, amelyek hozzájárulnak a nemzetközi békéhez.

politikai pályafutásával kapcsolatban megemlítette, hogy nem tartozik azok közé, akik a mai tagadhatatlanul nyugtalan és aggodalmat keltő korban passzimizmusba süllyednek. ellenkezőleg, az a véleménye, hogy a felelősség-viselés a nemzeti politika iránt nemcsak sokat követelő feladat, de labilincselő és lelkesítő is.

előadása után az ünnepi közgyűlés részvevői meleg ünnepelésben részesítették a finn államelnököt. dr. nagy károly rektor azzal a jókívánsággal zárta be az ünnepséget, hogy az új disz-doktor még sok éven át fejtsse ki munkásságát a tudomány szolgálatában, hazája, az egész emberiség javára, s most már az egyetem dicsőségére is. /mtl/

--

bb 40. Losonczi pál avédet adott dr. urho kaleva kekkenen tiszteletére

t bc/j bh hk

1969. szeptember 30.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden az országház vadász-teremben ebédet adott dr. urho kaleva kekkenen, a finn köztársaság elnöke tiszteletére. részt vettek az ebéden az elnök kíséretének tagjai is.

magyar részről jelen volt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jeno, a minisztertanács elnöke, kállai gyula, az országgyűlés elnöke, dr. ajtai miklós, fender lajos, timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettesei, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. biró józsef, czinege lajos, dr. horgos gyula, nagy józsefné, péter jános, a kormány tagjai, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet több más vezető személyisége. /folyt. köv./

- 25 -

15.55 bh ke 16²⁰

bb 35. az iparban és az építőiparban jövőre befejeződik a munkaidő csökkentése - a szakmunkásképzésről szóló törvény ország-

gyűlési vitájának tapasztalatai - a munkaügyi miniszter sajtótájékoztatója

t sl/gg je bh hk

1969. szeptember 30.

Veres József munkaügyi miniszter a szakmunkásképző pedagógusok ujonnan avatott nyár szociális klubjában kedden tájékoztatta az újságírókat a munkaidő csökkentés helyzetéről, és a szakmunkásképzésről szóló törvény országgyűlési vitájának tapasztalatairól.

Elmondotta, hogy a munkaidő részleges csökkentése már több mint 10 éve elkezdődött. 1957-ben a szombat éjszakai műszakok elhagyásával a textiliparban 45,3 órára csökkent a heti munkaidő, 1967-ben pedig a bányászok munkaidőjét mérsékeltek 44 órára. Munkaidő-kedvezményt kaptak egészelegre ártalmas munkakörökben dolgozók is. A párt IX. kongresszusának határozata értelmében 1968-ban nagy méretekben megkezdődött az ipari és építőipari dolgozók heti 44 órás munkaidőjének bevezetése, amely 1968-ban 820.000, az idén pedig 850.000 embert érintett. A nagy tömegeket foglalkoztató kategória dolgozói részére jövőre befejeződik a munkaidő csökkentés, ami azt jelenti, hogy 1970-ben további 80.000 ember dolgozik a rövidebb munkaidőben. Az állami mezőgazdasági üzemekben, ahol a szokásosnál közismerten hosszabb a munkaidő, az a cél, hogy a munkával töltött időt heti 48 órára mérsékeljék, s ez a folyamat is jól halad. A közlekedési dolgozók számára irányelvként a havi 210 órás munkaidőt tűzték ki az általános szokásos 250-260 óra helyett. A közlekedés az alacsonyabb munkaidőhöz itt is megkezdődött.

A legtöbb vállalat önmagától megteremtette a munkaidő-mérséklés feltételeit, bár több helyen utólag kiderült, hogy a megvalósítása nem kielégítő. Ilyen esetekben közbe kellett lépni és a régi munkaidőt kénytelenek voltak visszaállítani. Jelentős probléma, hogy azokon a heteken, amikor egy-egy vállalat csak öt napot dolgozik, többnyire a vasúti rakodásokat is szüneteltetik, ami erősen hátráltatja a vasút teljesítőképességének kihasználását. A miniszter hangsúlyozta, hogy ezen a helyzeten mindenképpen változtatni kell, s erőteljesebb intézkedés is szükségessé válhat, ha egyik-másik vállalat továbbra sem gondoskodik a vasúti kocsik ki-berakásáról. A belkereskedelemben általában zavartalanul ellátta a többlet-szabandnapokból adódó hétfői és csütörtöki forgalmat, a személyszállításban péntek és vasárnap estéig viszont érződik a szabandnapok hatása. Hangsúlyozta, hogy a vállalatoknak az eddiginél többet kell tenniük dolgozóik szabadidejének racionálisabb kihasználásáért. Javasolja, hogy állítsanak össze vállalati kulturális programokat, segítsék a turisztika elterjesztését.

/folyt. köv./
16.10/szb 1620

- 26 -

bb 35. / az iparban és az... 1. folyt. / bh

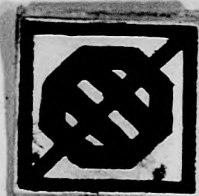
Rámutató, hogy továbbra is önmagától kell megteremtetni a munkaidő csökkentésének feltételeit. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy a munkaszervező több vállalatnál még igen alacsony színvonalú, több helyen igen laza a munkafegyelem. A miniszter bírálta azokat a vállalati vezetőket, akik a munkafegyelem lazaságát hamis érvekkel igyekeznek magyarázni, mentgetni. Gyakran hangoztatnak olyan érveket, hogy a fegyelem megkövetelése esetén a dolgozó megsértődik és elhagyja a vállalatot. A miniszter véleménye szerint ez legfeljebb a dolgozók elenyésző töredékére vonatkozhat, a szakmunkások esetében helyesebb, ha a vállalat gondoskodik a munkafegyelem feltételéről a becsületes dolgozó egyetértésével találkozik.

A szakmunkásképzésről szóló törvényről Veres József elmondta, hogy az elmúlt husz évben több mint 200 jogszabály jelent meg, és ez áttekinthetetlenül, több esetben pedig ellentmondásos is tette a szakmunkásképzés joggyakorlatát. 1965-ben valamennyi szakmában bizottság alakult, amelyek előkészítették a szakoktatás korszerűsítését. A tulajdonban sok - szám szerint 285 - szakma egy részét összevonták, s jelenleg már csak 186 szakmát tartanak nyilván, amelyekben az oktatás most már tervezhetőbb lehet. A szakoktatás nagy jelentőségére utalt az országgyűlés rendkívül intenzív vitája. A nagyszámú hozzászóló sokoldalúan foglalkozott a szakoktatás kérdéseivel, s azzal, hogy az új törvény végrehajtásához széleskörű társadalmi összefogás szükséges. Társadalmi ügy a fizikai munka nagyobb megbecsülése, s erre mind a vállalatok, mind a szülők figyelmét újra és újra fel kell hívni. A vállalatok messzemenően ösztönözni kell a szakmunkás-utánpótlás nevelésére, segítségre, a fiataloknak mind magasabb fokú képzettséget kell nyújtani. 1975-re általánosnak kell lennie az elmúlt szintű szakmunkásképzésnek. Nemcsak azért, hogy jól kvalifikált munkásaink legyenek, hanem azért is, hogy a fiataloknak módjuk legyen a továbbtanulásra, akár egyetemi szinten is.

Az országgyűlési vitájában számos olyan javaslat is elhangzott, amelynek megvalósítása jelentős anyagi eszközöket kíván. Valóban szükség van újabb intézetek, kollégiumok létrehozására, valamennyi igényt azonban nem lehet kielégíteni. A munkaügyi minisztérium hálózatfejlesztési programot dolgozott ki, amelyben az ipar-telepítés tendenciáit is figyelembe vette. Előszörban ott bővítik a szakmunkástanuló intézeti és kollégiumi hálózatot, ahol az ipar a legnagyobb mértékben fejlődik. Javaslatok hangzóttak el olyan ösztönző rendszer bevezetésére is, amely a vállalatokat a szakmunkástanuló műhelyek korszerűsítésére sarkallja. A munkaügyi minisztérium ezzel kapcsolatban is kidolgozza elképzeléseit és azokat a pénzügyminisztériummal egyeztetni fogja.

- 27 -

16.20 bh 1620
1969.10.10

bb. 36. átadták a díjakat a szófiai nemzetközi bélyegkiállítás magyar nyerteseknek

t fe/tr/gy/hk

1969. szeptember 30.

Vaszil Bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete kedden ünnepélyesen nyújtotta át hazája felszabadulásának 25. évfordulójára alkalmából rendezett „szófia 1969.” nemzetközi bélyegkiállítás magyar nyerteseknek a díjakat. Beszédében hangsúlyozta, hogy a „filatelia a barátság, béke és együttműködés útja”, címen megrendezett seregszemlén 102 ország képviselői vettek részt, közöttük számos magyar bélyeggyűjtő. A magyarok elismerő sikert arattak a nemzetközi kiállításon a zsűri 27 bélyeggyűjtőt arany, ezüst, illetve bronz kitüntetéssel jutalmazott. A magyar bélyegek monográfiája és a filatelia szemle aranyérmét kapott.

A díjnyertesek nevében dr. Steiner László, a filatelia szemle főszervezője, a filateliata újságírók nemzetközi szövetségének /aljp/ első alelnöke mondott köszönetet.

A díjak ünnepélyes átadásánál jelen volt a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa is. /mtl/

..

bb. 37. befejezte működését a balatoni viharjelző szolgálat

vid-ká/gy/hk

1969. szeptember 30.

A központi meteorológiai intézet viharjelző obszervatóriumának szolgálatára szeptember 30-án befejezte munkáját. Ebből az alkalomból bünti béla, a síófoki obszervatórium vezetője összefoglalta az 1969-es idény tapasztalatait. Elmondta, hogy a meteorológusok szoros együttműködésben a balatoni vízrendészeti ránkaptányság szerveivel május 1-től látták el a veszélyjelző szolgálatot. Ez idő alatt a közelgő vihart jelző sárga rakétát 39, a közvetlen vihart jelző vörös rakétát 26 esetben lötték fel.

Az idei nyár néhány szélsősége: a legerősebb szelet készthelyen mérték július 8-án és július 13-án, óránkénti sebessége elérte a 75, illetve a 85 kilométert. A tó vizének hőmérséklete július 27-én 28 fokra emelkedett, ami az idei rekordot jelentette. A legmelegebb nyári nap készthelyen volt július 28-án: a levegő hőmérséklete 34,7 fokra emelkedett. A népfényes órák száma a balaton térségben 1 160, a lehullott csapadék mennyisége készthelyen 336, síófokon 299 milliméter volt. A legalacsonyabb hőmérsékletet szeptember 21-én készthelyen mérték: 4,2 fokot. /mtl/

..

16.30/gy 4c 16.40

- 28 -

1802 Jan

bb. 39. több mint 800 000 forint pénzbírság, illetéktelen nyereség elvonások - az ákf sajtótájékoztatója

t kf/kf/1a/gy/hk

1969. szeptember 30.

Az év első nyolc hónapjában szerzett tapasztalatokról számolt be kedden a belkereskedelmi minisztérium klubjában tartott sajtótájékoztatóján dr. Ács Lajos, az állami kereskedelmi főfelügyelőség vezetője.

Az ákf az idén a minőségvizsgáló intézetekkel, a tanácsi szervekkel, a vállalati és a társadalmi ellenőrökkel együtt működve csaknem 14 000 boltban, terekben, vendéglátóhelyen, valamint 120 nagykereskedelmi központban, 180 ipari üzemben és 940 kiskereskedelmi, szövetkezeti vállalatnál 17 750 vizsgálatot tartott; a teljes boltihálózat egyharmadába eljutottak. A vizsgálatok fele a vendéglátóiparra, negyede az élelmiszerkereskedelemlére jutott. Elsősorban a lakosság bejelentéseit, panaszait vették alapul, de ott is tartottak ellenőrzéseket, ahol azt a vállalati gazdaságosságra való egyoldalú törekvés, az ellátás helyzete indokolta. A gazdasági reform bevezetése utáni ellenőrzések szinte kizárólag segítő jellegűek voltak, a túrelmi idő azonban tavaly már lejárt. Az idén határozottabban felléptek a szabálytalanságokkal szemben, annál is inkább, mert azokat már nem foghatták a tapasztalatlanságra, a gyakorlatlanságra, a tájékozatlanságra. A szigorú felelősségrevonások ellenére nem emelkedett a büntetések száma, növekedett viszont a pénzbírságok összege.

A vizsgálat nyomán 2 730 esetben intézkedtek az ákf munkatársai, illetve a felügyelőségek. Egyebek között 842 000 forint pénzbírságot róttak ki 1 546 szabálytalanság következményeként. A fogyasztók megkárosításából származó 4,1 millió forint jogtalan nyereség elvonására is intézkedtek, 731 szabálysértőt figyelmeztettek, 395 ügyet adtak át a vállalatoknak további eljárásra és 58 büntető- és szabálysértési feljelentést tettek.

Tapasztalataik szerint megnövekedett a minőségrontások száma és gyakori a központi ármegállapítások hiányos végrehajtása, elsősorban a széttagolt szövetkezeti kereskedelmi hálózatban. Sok hiányosságot tártak fel az áralkalmazás tekintetében, főleg a mezőgazdasági nagyüzemek saját árudáinál. Nem mindenütt alakult ki a boltihálózat ártájékoztatási rendszere, sok helyen nem tüntetik fel a fogyasztói árakat. Az árrendelkezéseket különösen a szállodai szolgáltatásoknál szegik meg, s ez a magasabb osztálybasorolásban, a maximált árak túllépésében nyilvánult meg. Négyezer vendéglátó üzlet osztálybasorolását is ellenőrizték, ezek 25 százaléka nem felelt meg az előírásoknak. /folyt. köv./

16.35/gy 4c 16.50

- 29 -

bb. 39. /több mint 800 ezer.... 1. folyt./ gy

az idegenforgalmi területeken tartott 4 500 ellenőrzés viszont a vendéglátóipar kalkulációs munkájának javulását rögzítette. a felfedett szabálytalanságok között az első helyen a hamis mérés áll, s 2 000 minőségellenőrzés 15-35 százalékánál találtak hiányosságot. két éven belül harmadszor tartottak ellenőrzést az építőanyag-kereskedelemben és iparban. elsősorban a helytelen ipari minősítésből adódóan az ipartelevi kiszolgálásnál károsították meg a vásárlókat. bár többszázezer forint értékű fogyasztói károsítást előztek meg a meglevő készletek átminősítésével, a kereskedelemben, a minisztériumi s a tanácsi iparban egyaránt akadt erre példa. ennek nyomán 2,6 millió forint illetéktelen nyereség elvonásáról intézkedtek. ellenőrizték a termékegyeztetés új rendjében azt is, hogyan járulnak hozzá a közvetlen árubeszerzések a lakosság jobb ellátásához, a választék bővítéséhez. azt tapasztalták, hogy a vizsgált vállalatok még nem eléggé kezdeményezték ezen a területen.

a tájékoztató végül beszámolt arról, hogy a minisztérium panaszirodájához és a felügyelőségekhez az idén 2 140 panasz bejelentés érkezett, s ezek 75 százaléka jogos, megalapozott volt. a legtöbbször különböző alkatrészek hiányát kifogásolták s a panaszosok 10-12 százaléka tette szóvá a kereskedelmi dolgozók magatartását. az ákf jelenleg is több, hosszabb ideje tartó, vizsgálatot folytat. egyebek között ellenőrzi a sütőipari termékek, a hus- és a húskezelési termékek értékesítési, valamint, a tartós fogyasztási cikkek jóállására vonatkozó rendelkezések érvényesülését./mti/

bb. 43. állami gazdasági mintabolt székesfehérvárott

vid-kz/tné/gy/hk

1969. szeptember 30.

mintaboltot nyitottak kedden székesfehérvárott fejér megye állami gazdaságai. a város legforgalmasabb pontján megnyitott ún. kiszolgáló rendszerű üzlet székesfehérvár legnagyobb élelmiszer áruháza. a megye állami gazdaságai az általuk termelt gyümölcsöket, zöldségféléket, saját készítésű hússal, tejtermékekkel, savanyúságokkal és konzervekkel látják el rendkívül bőségesen./mti/

16.40/gy

bc 16.40

- 30 -

bb. 41. / a népek függetlenségéről

t tf/mm/gy/hk

1969. szeptember 30.

rendezett vitával folytatta kedden tanácskozsát a gandhi-centenárium alkalmából budapesti bőséges nemzetközi szeminárium. romes csandra, a béke világtanács főtárgya elnökölt az ülésen, amelynek résztvevői cselisev szovjet professzor, devi prasad, a háborút ellenzők nemzetközi szövetségének főtárgya és egy magyar professzor, dr. kubik istván előadása alapján cserélték ki véleményüket, fejtették ki gondolataikat az emberiség békéjével rendkívül szoros kapcsolatban álló témáról, a nemzetek, népek szuverenitásáról. a keddi programhoz tartozott az operaházban hacsaturjan spartacus című balettjének megtekintése.

szerdán - az utolsó tanácskozsai napon - az éhség problémáit tűzik napirendre./ati/

bb. 38. szerdától olcsóbb a ponty

i kf/kf/le/gy/hk

1969. szeptember 30.

a halértékesítő vállalat október 1-től csökkenti a ponty árát. ennek megfelelően szerdától a kiskereskedelem az egy kilón felüli pontyot kilogrammonként 20 forintért, a 60 deka és az 1 kiló közöttit 17 forintért árusítja. így a ponty ára 2 forinttal alacsonyabb, mint a múlt év utolsó negyedében volt.

x x x

a múlt év eleje óta a hal a szabadáras cikkek közé tartozik. ezt a lehetőséget kihasználva tavaly évközben négyszer-öt-ször is módosították a hal árát. az gyakorlatilag drágulást jelentett, hiszen a változás során 22-27 forint között alakult a hal kilójának ára. a gyakori árváltozás nem találkozott a közönség tetszésével, s nem állt arányban a bőséges kínálattal.

a halért ezért az idén csupán kétszer módosította a hal árát. a mostani árcsökkentéssel a ponty ára azonosá vált az 1967. évivel. a halért bőséges készlettel rendelkeznek a folyamatos ellátáshoz, sőt ezentúl olyan községek is kiterjeszti a rendszeres halszállítást, ahová eddig nem jutott./mti/

4e 17h

- 31 -

1950, Dm

bb 42. a megújulás időszakába lépett a magyar közlekedés - megszüntették a vasuti közlekedést veszprém-alsóörs között

vid-kz/tné bh nk

1969. szeptember 30.

október 1-én 0 órától kikapcsolják a közlekedésből a már korszerűtlen, gazdaságtalanul működő veszprém-alsóörsi vasutvonalat. a forgalmát közútra terelik át. az intézkedés előkészítéseként veszprém-külső-pályaudvar közvetlen közelében új autóbusz pályaudvart alakítottak ki, s 50 millió forintos költséggel korszerűsítették az innen veszprémig vezető utat. a megszüntetett vasutvonal által érintett településekre eddig hét vonatpár és 52 autóbuszjárat szállította az utasokat. a következőben 130 autóbuszjárat bonyolítja le ugyanezt a forgalmat, s ezzel a korábbihoz képest az állomások száma megkétszereződik, az összes férőhelyek száma pedig négyszeresére emelkedik.

a veszprém-alsóörsi vasutvonal megszüntetése a közelmúltban elfogadott közlekedéspolitikai koncepciók megvalósításának első fontos állomása, a magyar közlekedés megújulásának kezdetét jelzi. a fontos esemény előkészületeinek megtekintésére kedden a minisztérium több vezetőjének társaságába veszprémbe érkezett dr. csanádi györgy, közlekedés- és postaügyi miniszter. a veszprém-külső szomszédságában felépített új autóbuszpályaudvaron rendezett ünnepségen, amelyen részt vett pap jános, az ország központi bizottságának tagja, a veszprém megyei pártbizottság első titkára és dr. bodogán jános, a megyei tanács vb elnöke is. a szombathelyi máv igazgatóság és a volán autóközlekedési vezérigazgatóság vezetői jelentést tettek a miniszternek, aki ezután beszédet mondott.

a miniszter meglepedéssel nyugtázta, hogy a közlekedés korszerűsítéséről hozott parlamenti döntés után egy évvel, tehát viszonylag rövid idő alatt megtörténhet az első korszerűtlen vasutvonal forgalmának közútra terelése. ez a munka a következő években tovább folytatódik: kétezer kilométernyi korszerűtlen vasutvonal - az állomások 50 százaléka - kikapcsolódik a vasut forgalmából. a 70-80 évvel ezelőtt épült s időközben korszerűtlenné vált vasutvonalak megszüntetése lehetővé teszi, hogy a fenntartásukhoz szükséges hatalmas összeg jó részét a továbbra is működő vonalak fejlesztésére költsük. a miniszter végül hangsúlyozta, hogy az átszervezés következtében megszűnő munkahelyeken dolgozókról a máv gondoskodik, továbbra is igényt tart a munkájukra./mti/

16.55/gy K H₂

--
- 32 -

1930 Dny

bb 44. új martonvásári buzafajták

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

új buzafajtákat nemesítették ki a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetében. a hivatalosan még csak jelöltnek minősülő fajtákat az idén első ízben természet-tek üzemi méretekben is. valamennyi kitűnően szerepelt. hozamuk még az ez idő szerint legjobbnak tartott beosztójáé is meghaladta. különösen sokat várnak a szakemberek a mv-69-es és az mv-76-os fajtajelöltektől, amelyeket a beosztója 1-ből és a forrásból 193-asból kereszteltek. ezek mindkét esék legkiválóbb tulajdonságait örökölték: alacsony száruak, kiváló termőképességűek, nagy sikértartalmuak, kiválóan bokrosodnak, s jól arathatók kombájn-val. a szakemberek mindkettőt a jövő búzái közé sorolják./mti/

--

bb 45. „együtt a barátság II-ért,, - kisz védnökséggel épül fel az új kőolaj-távvezeték

vid-kez/tné bh hk

1969. szeptember 30.

a sílfoki kőolajvezeték vállalat kisz-bizottságának kezdeményezésére a kisz „együtt a barátság II-ért,, jelszóval védnökséget vállal a barátság II. kőolaj-távvezeték építése felett. a több mint 1,2 milliárd forintos költséget igénylő nagyszabású munka kisz-védnökségének előkészítéséről kedden sílfokon tanácskoztak az ifjusági szervezet vezetői és távvezeték építésében érdekelt vállalatok képviselőivel. mint elhatározták, a védnökségben kiemelkedő munkát végzők részére „együtt a barátság II-ért,, vándorújságot alakítanak, okleveleket adnak ki és pénzjutalmakat osztanak szét. a távvezeték nyomvonalát mellett több helyütt kisz-táborokat alakítanak ki, hogy a nyári időszakban a középiskolások és az egyetemisták is közreműködhessenek. a tanácskozásán előkészítették a védnökségről szóló szerződés tervezetét, ezt a kisz központi bizottsághoz terjesztik fel./mti/

--

bb 47. d.v.pavlov

1 kf/kf bh hk

1969. szeptember 30.

az orosz sz.sz.sz.k. belkereskedelmi minisztere szurdi istván belkereskedelmi miniszter meghívására hazánkba érkezett. itartózkodása során tanulmányozza a magyar belkereskedelmi és vendéglátóipari hátzatot. a két miniszter időszori belkereskedelmi kérdésekről tárgyal./mti/

--

- 33 -

17.07 bh K H₂₀

bb. 60. szirmai István életrajza

1 si/gy/La

1969. szeptember 30.

1906 április 13-án született Zilahon. jogtudományi egyetemet végzett. 1929-1941 között - a kommunisták romániai pártja tagjaként - elsősorban Erdélyben tevékenykedett. tagja volt a krp erdélyi tartományi vezetőségének és titkára a vörös segélynek. részt vett az illegális kommunista sajtó szerkesztésében. 1941-től az erdélyi pártszervezetek összekötőjeként, majd a felvidékiek instruktoraként Magyarországon tevékenykedett.

1943-ban tagja lett a kommunisták magyarországi pártjának, majd a békepárt titkárságának. 1943. decemberében letartóztatták és 15 évi fegyházbüntetésre ítélték. 1944 októberében megszökött.

a felszabadulás után szegeden a magyar kommunista párt dél-magyarországi titkárságának helyettes vezetőjévé, majd vezetőjévé választották. 1946-tól a központi vezetőség póttagja és a tömegszervezetek osztályának vezetője volt. 1947-1949 között a mkp majd az mdp országos szervező bizottságának titkári teendőit látta el. 1949 és 1953 között a rádió vezetője, a párt kv póttagja volt. 1953-ban koholt vádak alapján letartóztatták, majd rehabilitálták. 1956-ban az esti budapestet szerkesztette.

1957 elején kinevezték a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökévé. 1957 júliusától 1959 végéig az mszmp központi bizottsága agitációs- és propaganda osztályát vezette. 1956 végétől az mszmp központi bizottságának tagja, 1959 végén az mszmp politikai bizottságának póttagja, 1962 novemberétől pedig a politikai bizottság tagja lett. 1959 decemberétől 1966 decemberéig a központi bizottság titkára volt. a párt 9. kongresszusa után a központi bizottság agitációs- és propaganda bizottságának vezetőjévé választották.

országgyűlési képviselő volt. több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, politikai és társadalmi munkássága elismerésül a magyar népköztársaság zászlórendje 1. fokozatával tüntették ki.

cikkeinek és beszédeinek gyűjteménye a kommunista eszmék győzelmeért címmel 1964-ban jelent meg./mti/

--

17.00/gy de 1720

- 34 -

1930. Dm

bb 46. fejér megye közbiztonsági helyzete és a társadalmi munka mérlege a tanácsülés előtt

vid/fm bh hk

1969. szeptember 30.

a fejér megyei tanács keddi ülésén a közbiztonság helyzetéről és a lakosság társadalmi munkájának eredményeiről tárgyalt. az első napirendi pont tárgyalásán résztvett és felszólalt dr. Katona Zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese is. a tanács megállapította, hogy fejér megyében a törvényesség szitárd, a közrend és a közbiztonság megvetődött. az idei év első felében a bűnözések száma jelentősen csökkent. a felszólalók javasolták, hogy az állami felügyeleti tevékenységet sok területen meg kellene szigorítani.

az ülés második részében a lakosság társadalmi munkájának eredményeiről tárgyaltak. megállapították, hogy 1967-ben huszonegy, 1968-ban harmincegy millió forint, azaz a tanács-ciklus első két évében összesen hatvanhat millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a megye lakosai. az egy-egy fejér-megyei lakosra jutó társadalmi munka értéke 1968-ban átlagosan 97 forint volt./mti/

--

bb 48. az iparban csökkent, a termelőszövetkezetekben növekedett az üzemi balesetek száma zala megyében

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

az üzemi balesetek alakulásáról tárgyalt kedden zalaegerszegi a szakszervezetek zala megyei tanácsának elnöksége. a megye ipari üzemeiben - mint megállapították - ez év első felében 605 három napon túl gyógyuló baleset történt, 11 százalékkal kevesebb, mint a múlt esztendő első felében. az egy balesetre jutó kiesett munkanapok száma viszont 10 százalékkal növekedett. az iparban tapasztalható javulással ellentétben a termelőszövetkezetekben romlott a baleseti statisztika. a közös gazdaságokban 30 százalékkal több baleset történt, mint tavaly, s ennek következtében több mint 15 ezer munkanap esett ki. a halálos balesetek száma az iparban az elmúlt fél évben kétszereződött, a termelőszövetkezetekben pedig kilenc. az elnökség éppen ezért úgy határozott, hogy a továbbiakban hatékonyabb segítséget nyújt a termelőszövetkezeteknek munkásvédelmi szervezetük kialakításában /mti/

--

17.10 bh de 1720

- 35 -

1930. Dm

bb. 60. szirmai István életrajza

1 si/gy/La

1969. szeptember 30.

1906 április 13-án született Zilahon. jogtudományi egyetemet végzett. 1929-1941 között - a kommunisták romániai pártja tagjaként - elsősorban Erdélyben tevékenykedett. tagja volt a krp erdélyi tartományi vezetőségének és titkára a vörös segélynek. részt vett az illegális kommunista sajtó szerkesztésében. 1941-től az erdélyi pártszervezetek összekötőjeként, majd a felvidékiek instruktoraként Magyarországon tevékenykedett.

1943-ban tagja lett a kommunisták magyarországi pártjának, majd a békepárt titkárságának. 1943. decemberében letartóztatták és 15 évi fegyházbüntetésre ítélték. 1944 októberében megszökött.

a felszabadulás után szegeden a magyar kommunista párt dél-magyarországi titkárságának helyettes vezetőjévé, majd vezetőjévé választották. 1946-tól a központi vezetőség póttagja és a tömegszervezetek osztályának vezetője volt. 1947-1949 között a mkp majd az mdp országos szervező bizottságának titkári teendőit látta el. 1949 és 1953 között a rádió vezetője, a párt kv póttagja volt. 1953-ban koholt vádak alapján letartóztatták, majd rehabilitálták. 1956-ban az esti budapestet szerkesztette.

1957 elején kinevezték a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökévé. 1957 júliusától 1959 végéig az mszmp központi bizottsága agitációs- és propaganda osztályát vezette. 1956 végétől az mszmp központi bizottságának tagja, 1959 végén az mszmp politikai bizottságának póttagja, 1962 novemberétől pedig a politikai bizottság tagja lett. 1959 decemberétől 1966 decemberéig a központi bizottság titkára volt. a párt 9. kongresszusán a központi bizottság agitációs- és propaganda bizottságának vezetőjévé választották.

országgyűlési képviselő volt. több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, politikai és társadalmi munkássága elismerésül a magyar népköztársaság zászlórendje 1. fokozatával tüntették ki.

cikkeinek és beszédeinek gyűjteménye a kommunista eszmék győzelmeért címmel 1964-ban jelent meg./mtl/

--

17.00/gy ke 1720

- 34 -

1830 Dny

bb 46. fejér megye közbiztonsági helyzete és a társadalmi munka mérlege a tanácsülés előtt

vid/fm bh hk

1969. szeptember 30.

a fejér megyei tanács keddi ülésén a közbiztonság helyzetéről és a lakosság társadalmi munkájának eredményeiről tárgyalt. az első napirendi pont tárgyalásán résztvett és felszólalt dr. Katona Zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese is. a tanács megállapította, hogy fejér megyében a törvényesség szilárd, a közrend és a közbiztonság megvetetlenségű. az idei év első felében a bűnözések száma jelentősen csökkent. a felszólalók javasolták, hogy az állami felügyeleti tevékenységet sok területen meg kellene szigorítani.

az ülés második részében a lakosság társadalmi munkájának eredményeiről tárgyaltak. megállapították, hogy 1967-ben huszonegy, 1968-ban harmincegy millió forint, azaz a tanács-ciklus első két évében összesen hatvanhat millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a megye lakosai. az egy-egy fejér-megyei lakosra jutó társadalmi munka értéke 1968-ban átlagosan 97 forint volt./mtl/

--

bb 48. az iparban csökkent, a termelőszövetkezetekben növekedett az üzemi balesetek száma zala megyében

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

az üzemi balesetek alakulásáról tárgyalt kedden zalaegerszegi a szakszervezetek zala megyei tanácsának elnöksége. a megye ipari üzemeiben - mint megállapították - ez év első felében 605 három napon túl gyógyuló baleset történt, 11 százalékkal kevesebb, mint a múlt esztendő első felében. az egy balesetre jutó kiesett munkanapok száma viszont 10 százalékkal növekedett. az iparban tapasztalható javulással ellentétben a termelőszövetkezetekben romlott a baleseti statisztika. a közös gazdaságokban 30 százalékkal több baleset történt, mint tavaly, s ennek következtében több mint 15 ezer munkanap esett ki. a halálos balesetek száma az iparban az elmúlt félévben kétféle volt, a termelőszövetkezetekben pedig kilenc. az elnökség éppen ezért úgy határozott, hogy a továbbiakban hatékonyabb segítséget nyújt a termelőszövetkezeteknek munkásvédelmi szervezetük kialakításában /mtl/

--

17.10 bh ke 1720

- 35 -

1830 Dny

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 41. sz. hírünk /a népek függetlenségéről.../ 1. be-
kezdésének 6. sorában a „professzor„ helyett

d e c e n s irandó.

/mti/

bb. 40. / Losonczi... 1. folyt./ gy

a meleg, baráti hangulatu ebéden Losonczi pál pohárköszön-
tőt mondott:

- a mostani hivatalos látogatás új szakaszt nyit kapcsola-
tunk fejlődésében - mondta többek között. - nemcsak azért, mert
az ilyen találkozások felelevenítik a két nép közös történelmi
multját, hanem azért is, mert alkalmat ad felmérni együttműködé-
sünk jelenlegi állását, továbbfejlesztésének lehetőségeit, mind
a kétoldalú kapcsolatokat, mind a nemzetközi élet területén.

- Örömmel mondhatjuk, hogy megbeszéléseinket az együttműkö-
dést szorgalmazó és a baráti kapcsolatok elmélyítését elsősorban
őhajtó szellem jellemzi, s ezért köszönetemet szeretném kife-
jezni mindenekelőtt önnek, elnök ur. a két testvér nép hagyomá-
nyos kapcsolatainak megfelelően tárgyaltuk és vitattuk meg
az országainkat, népeinket érintő és érdeklő kérdéseket. ez a
szellem hatja át eszmecserénket a nemzetközi kérdések megtárgya-
lásánál is. megítélésem szerint különösen vonatkozik ez azokra
a kérdésekre, amelyek szorosan összefüggnek európa békéjével
és biztonságával. mondhatom ezt azért is, mert ebben a vonatko-
zásban nagyon közel került egymáshoz budapest és helsinki ne-
ve. ha szabad emlékeztetnem rá, itt, ebben a házban írták alá
a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének tagjai azt
a felhívást, amely - a jelenlegi európai realitásokból kiindul-
va - nagy jelentőségű javaslatokat tett az európai béke és biz-
tonság intézményesítésére.

- elsősorban örülünk annak, hogy a finn kormány magáévá tette
az európai biztonság eszméjét, s a finn fővárost javasolta a
konferencia színhelyül. üdvözljük a finn kormány kezdeményezé-
sét, mert ez a lépés nemcsak a finn békepolitika következetessé-
gét bizonyítja, hanem kifejezi azt a felelősségérzetet és aggod-
almat is, amelyet a finn kormány, a finn nép érez kontinensünk
békéjéért. meggyőződésünk, hogy az összeurópai biztonsági konfe-
rencia sikeres előkészítése ügyében kifejtett erőfeszítésekkel
finnország jó szolgálatokat tett európa minden népének érde-
kében.

/folyt. köv./

17.40/gy Hc 1820

bb. 40. / Losonczi... 2. folyt./ gy

- az európai biztonság kérdései nem választhatók el az ál-
talános nemzetközi viszonyok problémáitól. vietnamban és a
közel-keleten vér folyik, s a helyi háborúk magukban hordozzák
a világháború veszélyét. a magyar és a finn kormány álláspont-
ja ismert ezekben a kérdésekben, s elsősorban örülünk annak,
hogy sok tekintetben azonos, vagy hasonló módon közelítjük meg
és értékeljük ezeket a nemzetközi béke és biztonság szempontjá-
ból olyan fontos problémákat.

- köszönöm önnek, elnök ur, hogy elfogadta meghívásunkat.
örülök a tárgyalások jó eredményének. bizakodva tekintünk kap-
csolataink fejlődésének új állomásai elé.

a magyar és finn nép barátságára és együttműködésére, elnök
ur és valamennyi kedves finn vendégünk egészségére emelem pohá-
ram - mondta losonczi pál.

az ebéden pohárköszöntőt mondott dr. urno kaleva kekkenen
is. köszönetet mondott losonczi pál meleg szavaiért, majd a
többi között ezeket mondta:

- nemzeti kulturális hagyományaink hosszú időre nyugtak
vissza, értékesek. az első alapokat már jó kétszáz évvel ezelőtt
a nyelvészek rakták le. ez a kapcsolat azonban a következő kuta-
tónemzedékek során már nem szorított a tanult emberek szűk
körére, hanem mindkét országban kiterjedt a népművelést, a meg-
újhdást sürgető bátrak körére, tehát egyre szélesebb körre is.
a finn nép ismeretei gazdagabbak lettek, amikor egy távoli szel-
lemes, művészileg és eszméileg is fejlett testvért talált, a
magyar testvért.

igy jött létre egy baráti hagyomány, örökség, amelyet a
kölcsönös látogatások, a zene, a szépirodalom, a színpadi mű-
vészet, a tudományok, az oktatási munka, a baráti társaságok és
rendkívül sokféle tevékenység ápoli évtizedeken át. most a mi
nemzedékünkön a sor, hogy a régieknél fejlettebbként továbbra
is ápoljuk és gondozzuk kapcsolatainkat, a kölcsönös előnyök
szem előtt tartásával. magyarország nagyon régi, önálló kultur-
állam, amelynek népe a történelem folyamán gyakran szerzett su-
lyos tapasztalatokat arról, miképpen fojtották el a haladás irán-
ti törekvéseket és milyen sok különféle erő próbálta kioltani
az emberek tudatában élő reményt is. ennek ellenére a magyar nép
és vezetői megtalálták az előrevivő utat azzal, hogy a lényeges-
re, saját népük sikerének és jólétének ápolására koncentráltak.

sok vonatkozásban mi is képesek voltunk finnországban elfo-
gadni a történelem kihívását, éppen azért, hogy a lényeges-
re tekintettünk. mi másra épülhetne a nemzet sorsa? amikor egy
nekünk megfelelő biztonsági politika kialakítására törekedtünk
a mult háború után, a fennálló viszonyokat és tényeket vettük
politikánk kiinduló pontjául. semlegességi politikánk kialakí-
tásakor eltekintettünk attól, hogy máshonnan vegyünk példát.

/folyt. köv./

17.45/gy Hc 1820

bb. 40. /Losonczy.... 3. folyt./ gy

a leglényegesebb népünk biztonsága volt számunkra, s az ezt figyelembe vevő semlegességi politika volt a nekünk megfelelő.

a finn külpolitika elsősorban biztonsági politika. természetesen nem vagyunk semlegesek saját társadalmi rendszerünk elvei tekintetében és készek vagyunk kijelenteni, hogy semlegességünk nem jelenti magánvéleményünk semlegességét. külpolitikánknak két tartópillére van: ez megfelel eredeti érdekeinknek és nagyon alkalmas arra, hogy megszabja a nemzetközi politikában a mi helyzetünkben levő ország feladatait. megőrizzük felfogásunkat, kifejezésre juttatjuk, de nem indulunk érte keresztháborúba. hiszünk a sokféleségben, a többféle megoldási lehetőségben és a türelmességben. feltételnek tekintjük, hogy minden egyes nép maga döntse el társadalmi rendszere fejlődési formáját. ez viszont nem akadályoz meg bennünket abban, hogy a nemzetek egymás közötti kapcsolatait az ENSZ elveinek betartásával képzeljük el.

elnök ur! ebben az évben olyan új törekvést figyelhetünk meg Európában, amely földrészünk legfontosabb kérdésére, biztonságára próbál megoldást találni. az európai biztonság kérdéssel megoldásának kiinduló pontja az az alighanem mindenütt elfogadott tény, hogy semmiféle pozitív eredményt nem lehet elérni erő alkalmazásával, vagy az azzal való fenyegetéssel. a megoldás alapja csak az érdekelt felek eléggé nagymérvű egyetértése lehet. nekünk finneknek az a nézetünk: ha erre összpontosítjuk figyelmünket, talán el lehet érni, hogy mindenki pozitívan és ne óvatossággal vegyen részt közös problémáink megoldásában. így frisse nézetek alakulnak ki, amelyek igyekeznek megszabadulni a régi gyanakvásokról, s ezek véleményünk szerint tovább szolgálhatnának az új közeledési módok megtalálását, a régiókkal, a szűk körű bizonyultakkal szemben.

finnországban úgy hisszük, hogy az európai népek biztonsága létrejöttének útja a kölcsönös, egyetemes, az egymás iránti érdekek megtalálásában és az ezekre épülő együttműködési formák fejlődésében rejlik.

elnök ur! engedje meg, hogy mind a magam, mind finnország nevében hálátat fejezzem ki azért, hogy néhány napot itt tölthetem rokonnépünk vendégeként. szeretném hinni, hogy ezzel a látogatással tovább erősítettük azokat a szálakat, amelyeknek olyan fontos szerepe volt nemzeti létérzésünk fennmaradásában. remélem, hogy nekünk, rokonnépeknek saját tevékenységünkkel is sikerül hozzájárulnunk az európai népek közös feladatának megtalálásához és tisztázásához.

hölgyeim és uraim, kérem, hogy velem együtt emeljék poharukat Magyarország és népe egészségére és sikerére!./mti/

17.55/gy ke 18²⁰

1940 Dm

- 38 -

bb 51. biztató szeptember végi jelentések a földekről

1 f/j/ bh hk

1969. szeptember 30.

szeptember utolsó napján az őszi mezőgazdasági munkákról kedvező jelentések érkeztek vidékről.

a hónap utolsó napjaiban már biztosra vehető, hogy a burgonya jó termést hozott. a fontos növény összes termésének 75-80 százalékát kiszedték a földekről. a cukorrépa terméseredményeit is megjavította a szeptemberi nyár. a 170 000 holdas vetésterület hozzávetőleg 20 százalékról takarították be eddig a répát és a termést a cukorgyárakkal kötött szerződések szerint folyamatosan adják át. a dohány törése is befejezéshez közeledik, a szakemberek szerint egy hét sem telik bele és a legtermékenyebb fajták már a szárítóban lesznek. legutoljára marad a hevesi dohány begyűjtése, ez október 10-15. táján fejeződik be. kitűnő termést ígér a kukorica is. a termésnek azonban egyelőre csak 5-10 százalékát törték le, október első felében indul meg majd nagyobb erővel ez a munka.

a mezőgazdasági üzemek másik lényeges feladata: a jövő évi termés megalapozása. a gazdaságok jelentései szerint az őszi árpa és a rozs vetése a végéhez közeledik, a tervezett vetésterületnek már 80 százaléknál földbe került a szaporítóanyag. szeptember utolsó napjaiban láttak hozzá a buza vetéséhez, egy héten belül valamennyi gazdaságban az egyik leglényegesebb munkának számít majd a jövő évi kenyér magjának elvetése. a szaporítóanyagot a gazdaságok számára biztosították. a vetésnél sok helyen szulypótlókat alkalmaznak a gazdaságok azért, hogy ellensúlyozzák az ideai gyöngébb csírázóképeséget.

a szeptember végi mezőgazdasági jelentésekből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy az ideai esztendő a hazai mezőgazdaság legsikeresebb éve lesz./mti/

--

bb 49. biztonságosabban működnek a váltók

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

érdekes, hasznos kulcsazonosító berendezést szerkesztettek a szombathelyi távközlési és biztosító berendezési fenntartási főnökség szakemberei. a berendezés „szavatolja”, hogy a forgalmista csak akkor tudja a jelzőt állítani, ha a váltók valóban a kijelölt irányban nyitnak szabad utat vonatnak. ezzel sok váltóállításból származó balesetnek elejét lehet venni. az első kulcsazonosító berendezéseket a szombathelyi MÁV igazgatóság területén szerelik fel és fokozatosan az egész magyar vasúti hálózatra kiterjesztik használatát./mti/

--

18.05/gy kz

- 39 -

bb. 40. /Losonczy.... 3. folyt./ g/

a leglényegesebb népünk biztonsága volt számunkra, s az ezt figyelembe vevő semlegességi politika volt a nekünk megfelelő.

a finn külpolitika elsősorban biztonsági politika. természetesen nem vagyunk semlegesek saját társadalmi rendszerünk elvei tekintetében és készek vagyunk kijelenteni, hogy semlegességünk nem jelenti magánvéleményünk semlegességét. külpolitikánknak két tartópillére van: ez megfelel eredeti érdekeinknek és nagyon alkalmas arra, hogy megszabja a nemzetközi politikában a mi helyzetünkben levő ország feladatait. megőrizzük felfogásunkat, kifejezésre juttatjuk, de nem indulunk érte keresztesháborúba. hiszünk a sékféleségben, a többféle megoldási lehetőségben és a türelmességben. feltételnek tekintjük, hogy minden egyes nép maga döntse el társadalmi rendszere fejlődési formáját. ez viszont nem akadályoz meg bennünket abban, hogy a nemzetek egymás közötti kapcsolatait az ensz elveinek betartásával képzeljük el.

elnök ur! ebben az évben olyan új törekvést figyelhetünk meg Európában, amely földrészünk legfontosabb kérdésére, biztonságára próbál megoldást találni. az európai biztonság kérdéssel megoldásának kiinduló pontja az az alighanem mindenütt elfogadott tény, hogy semmiféle pozitív eredményt nem lehet elérni erő alkalmazásával, vagy az azzal való fenyegetéssel. a megoldás alapja csak az érdekelt felek eléggé nagymérvű egyetértése lehet. nekünk finneknek az a nézetünk: ha erre összpontosítjuk figyelmünket, talán el lehet érni, hogy mindenki pozitívan és ne óvatossággal vegyen részt közös problémáink megoldásában. így friss nézetek alakulnak ki, amelyek igyekeznek megszabadulni a régi gyanakvásokról, s ezek véleményünk szerint tovább szolgálhatnák az új közelítési módok megtalálását, a régiókkal, a zsákutcákkal bizonyultakkal szemben.

finnországban úgy hisszük, hogy az európai népek biztonsága létrejöttének útja a kölcsönös, egyetemes, az egymás iránti érdekek megtalálásában és az ezekre épülő együttműködési formák fejlődésében rejlik.

elnök ur! engedje meg, hogy mind a magam, mind finnország nevében hálátat fejezzem ki azért, hogy néhány napot itt tölthetem rokonnépünk vendégeként. szeretném hinni, hogy ezzel a látogatással tovább erősítettük azokat a szálakat, amelyeknek olyan fontos szerepe volt nemzeti létérzésünk fennmaradásában. remélem, hogy nekünk, rokonnépeknek saját tevékenységünkkel is sikerül hozzájárulnunk az európai népek közös feladatának megtalálásához és tisztázásához.

hölgyeim és uraim, kérem, hogy velem együtt emeljék poharukat Magyarország és népe egészségére és sikerére!./mti/

17.55/gy ke 18²⁰

1940 Dm

- 38 -

bb 51. biztató szeptember végi jelentések a földekről

1 f/j/ bh hk

1969. szeptember 30.

szeptember utolsó napján az őszi mezőgazdasági munkákról kedvező jelentések érkeztek vidékről.

a hónap utolsó napjaiban már biztosra vehető, hogy a burgonya jó termést hozott. a fontos növény összes termésének 75-80 százalékát kiszedték a földekről. a cukorrépa terméseredményeit is megjavította a szeptemberi nyár. a 170 000 holdas vetésterület hozzávetőleg 20 százalékról takarították be eddig a répát és a termést a cukorgyárakkal kötött szerződések szerint folyamatosan adják át. a dohány törése is befejezéshez közeledik, a szakemberek szerint egy hét sem telik bele és a legtermékenyebb fajták már a szárítóban lesznek. legutoljára marad a hevesi dohány begyűjtése, ez október 10-15. táján fejeződik be. kitűnő termést ígér a kukorica is. a termésnek azonban egyelőre csak 5-10 százalékát törték le, október első felében indul meg majd nagyobb erővel ez a munka.

a mezőgazdasági üzemek másik lényeges feladata: a jövő évi termés megalapozása. a gazdaságok jelentései szerint az őszi árpa és a rozs vetése a végéhez közeledik, a tervezett vetésterületnek már 80 százalékan földbe került a szaporítóanyag. szeptember utolsó napjaiban láttak hozzá a buza vetéséhez, egy héten belül valamennyi gazdaságban az egyik leglényegesebb munkának számít majd a jövő évi kenyér magjának elvetése. a szaporítóanyagot a gazdaságok számára biztosították. a vetésnél sok helyen szulypótlókat alkalmaznak a gazdaságok azért, hogy ellensúlyozzák az ideai gyöngébb csírázóképeséget.

a szeptember végi mezőgazdasági jelentésekből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy az idei esztendő a hazai mezőgazdaság legsikeresebb éve lesz./mti/

--

bb 49. biztonságosabban működnek a váltók

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

érdekes, hasznos kulcsazonosító berendezést szerkesztettek a szombathelyi távközlési és biztosító berendezési fenntartási főnökség szakemberei. a berendezés „szavatolja”, hogy a forgalmista csak akkor tudja a jelzőt állítani, ha a váltók valóban a kijelölt irányban nyitnak szabad utat vonatnak. ezzel sok váltóállítástól származó balesetnek elejét lehet venni. az első kulcsazonosító berendezéseket a szombathelyi máv igazgatóság területén szerelik fel és fokozatosan az egész magyar vasuti hálózatra kiterjesztik használatát./mti/

--

18.05/gy kz

- 39 -

bb 50. új kenyérgyár épül heves megyében

vid-kz/tné bh hk

1969. szeptember 30.

a sütőipari termék-ellátás helyzetéről tárgyalt kedden egerben a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága. a kenyérforgasztás - mint megállapították, az utóbbi években némileg csökkent, ezzel párhuzamosan azonban növekedett az egyéb, elsősorban a finom pékáruk iránti kereslet. a sütőipari vállalatok erőfeszítései eredményeként lényegében sikerült lépést tartani az igények növekedésével s úrvandós módon javult a sztrai üdülők ellátása is. az eredményben része van annak, hogy több termelőszövetkezet sütőüzemet szerzett fel s kitűnő minőségű árujával hasznos versenytársa lett a többi üzemnek. a következőkben gyöngyösön, fűzesabonyban és egerben bővítik a sütőüzemeket, tarnamórán pedig - a környék falvainak ellátására - új kenyérgyárat építenek. határozatot hozott a végrehajtó bizottság a sütőipari szakemberképzés megszervezésére is./mti/

bb 52. a budavox export üzletkötése 1971-re

1 st/gg je bh hk

1969. szeptember 30.

kolozs györgy, a budavox Rt ügyvezető igazgatója hazakeresztett minszkből, ahol részt vett a részvénytársasághoz tartozó öt vállalat kiállításán. elmondta, hogy a budavox kapcsolatai a szovjet külkereskedelemmel és postával már hagyományosak. a telefonközpontokat, mikrohullámu és átvitel-technikai berendezéseket, urh készülékeket most a szovjet köztársaságok szakembereivel külön is meg akarják ismertetni, ezért a köztársaságok fővárosaiban is bemutatják termékeiket. valamennyi cikkük nagy sikert aratott, s a belorusz posta vezetői elégedettek korábbi szállítmányaik minőségével, megbízhatóságával, tartósságával is. a kiállítást felhasználva a maspri-boringtorg külkereskedelmi vállalat vezetőivel is találkoztak, akikkel megkötötték az 1971-re szóló első üzletet. összesen 25.000 vonalat befogadó távbeszélő központokat szállítanak falvak, kisebb városok részére. ez azonban csupán az első üzletkötés, mert 1971-re ennél több magyar gyártmányú telefonközpontra lesz szüksége a szovjetunió-nak. az 1970-re szóló megállapodás már korábban létrejött, amelynek alapján jövőre 90.000 vonal befogadóképességű telefonközpontokat exportálnak a maspri-boringtorg-nak./mti/

18.20 bh

- 40 -

bb. 69. pénteken temetik szirmai istvánt

la/tr/zs/gy/la

1969. szeptember 30.

szirmai istván elvtársnak, a Magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és politikai bizottsága tagjának, országgyűlési képviselőnek a temetése október 3-án, pénteken 15 órakor lesz a mező imre uti /kerepesi/ temető munkásmozgalmi panteonjában.

elhunyt elvtársunk családtagjai, munkatársai, barátai és harcostársai a ravatálnál 14 órától róhatják le kegyeletüket.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

/mti/

bb. 70. dr. urho kaleva kekkonen látogatása a csepel vas- és fémüvegekben

t bc/gg/zs/gy/la

1969. szeptember 30.

dr. urho kaleva kekkonen, a Finn köztársaság elnöke és kísérete kedden délután a csepel vas- és fémüvegekbe látogatott el. a vendégeket a látogatásra elkísérte losenczi pál, az elnöki tanács elnöke, dr. ajtai miklós, a minisztortanács elnökhelyettese és a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és a vasmű vezetői fogadták a vendégeket. csató lászló vezérigazgató a gyáróriás történetéről, munkájáról, eredményeiről, terveiről, szociális és kulturális létesítményeiről tájékoztatta a látogatókat. ennek során elmondta, hogy hatvannál több országba exportálnak; s finnországba például acélcsöveket, szerszámgépeket, kerékpárokat szállítanak.

a tájékoztató után a szerszámgyárat tekintették meg. urho kaleva kekkonen az üzemcsarnokokat járva szót váltott több dolgozóval, érdeklődött munkájukról, a kezelésükre bizott gépek teljesítményéről, a munkások életkörülményeiről. a látogatás végén elismeréssel szólt a látottakról, s meleg szavakkal búcsuzott a vendéglátóktól./mti/

18.00/gy k 11/7

- 41 -

bb 54. román gépipari szimpózium

t tz/hné je bh hk

1969. szeptember 30.

kétnapos szimpózium kezdődött a magyar-román gépipari együttműködés keretében a román gépipar eredményeiről kedden délután a technika házában.

az első napon, amikor is a gőzturbinák és generátorok tengelyeinek gyártásáról, valamint a nagyfeszültségű, bonyolult öntvények előállításáról tartottak román szakemberek filmetitással kísért előadásokat, már jelentkezett is az első gyakorlati eredménye. a láng gépgyár kezdett tárgyalásokat különböző nagyöntvények importjéről. az erre vonatkozó megállapodást előreláthatólag csütörtökön kötik meg, amikor a román szakemberek a láng gépgyárba látogatnak.

szerdán a szimpózium az erőművi kazánok és a nagyteljesítményű diesel-motorok alkatrészeinek gyártásával kapcsolatos román eredmények ismertetésével folytatódik./mti/

bb 53. ankét visegrád fejlesztéséről

vid-fm tné bh hk

1969. szeptember 30.

a kormány 1965-ben határozatban rögzítette a dunakanyar regionális rendezési tervét, amely meghatározta a fejlesztés útját. kedden visegrádon dr. balassa gyula, a dunakanyar intéző bizottság elnöke nyitotta meg azt az ankétot, amelyen megbeszéltek, hogy a tervekben mi valósult meg és mi vár még megvalósításra. s. hegedűs lászló, a hazafias népfőpolgári bizottságának titkára vitaindító előadásában ismertette a visegrád fejlesztése érdekében eddig végzett munkát, az új létesítményeket, a panoráma-utat, a múzeum további ásatásait, valamint a kommunális berendezések bővítését. a vita felszólalói - egri istván színművész, a nemzeti színház tagja, dr. fülöp ferenc, a nemzeti múzeum főigazgatója, dr. merényi ferenc, az országos műemléki felügyelőség igazgatója, dr. nagy gyula, az országos idegenforgalmi tanács főmunkatársa, valamint dr. reischl Antal, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető tanára - kifogásolták a kommunális létesítmények és a szállodai ellátás hiányosságait. több érdekes javaslat hangzott el az állandó visegrádi szabadtéri színpad létrehozására, valamint a vízi és a szárazföldi közlekedés megjavítására. az ankét résztvevői elhatározták, hogy visegrád komplex fejlesztési tervét jóváhagyás végett a kormány elé terjesztik./mti/

18.25/gy HZ MCT

- 42 -

bb. 55. husz vagon szilvágombóc

vid-kz/tné/gy/hk

1969. szeptember 30.

a győri hűtőház kizárólagos jogot kapott egyes térszafélék gyártására. az év októberétől már itt készítik a közkezdelt mirelit szilvágombócot is. a hűtőház a tervek szerint az idéi őszön 20 vagonnal tárol ebből a keresett ételből s ennek egy részét csehszlovákiába és az ndk-ba exportálja. az idén először sárgabarackkal töltött gombócot is forgalomba hoznak. a 20 vagonnyi szilvác és sárgabarackos gombóc többsége 10 kilogrammos csomagolásban, tehát az üzemi konyhák és az étteremek részére készül. a kiskereskedelem megrendelésétől függően azonban kisebb csomagolásban is tartósítanak belőle./mti/

bb. 56. két és félszeresére emelkedett a szentesi zöldségtermő körzet exportja

vid-kz/tné/gy/hk

1969. szeptember 30.

az ötezer holdra kiterjedő szentesi zöldségtermő körzet helyzetéről és fejlesztéséről tanácskoztak a szakemberek kedden a kertészeti kutató intézet szentesi kísérleti állomásán. mint többek között rámutattak, az utóbbi 10 évben a zöldségfélék termétermélete 3,5-szeresére növekedett ezen a vidéken, a megtermelt áruk forintértéke négyszeresére, az export szállítások volumene pedig két- és félszeresére emelkedett. a korai karalábé-exportnak keressen 80 százalékát a szentes-környéki kertészetek bonyolítják le. a termelés fejlesztésének nagy tartaléka a föld mélyén rejlő geotermikus energia. már most 12 kut vizét használják üvegházak fűtésére s a következőkben újabb kutakat tárnak fel./mti/

bb. 59. az itc tanfolyamán résztvett szakemberek egy csoportja budapesten

1 sz/tr/1e/gy/hk

1969. szeptember 30.

európai piackutató tanulmányutja során budapestre érkezett a genfben működő nemzetközi kereskedelmi központ /itc/ tanfolyamán résztvett kelet-afrikai és ceyloni kereskedelmi szakemberek 9 tagú csoportja. a küldöttség tagjai kedden ellátogattak a kereskedelmi kamarába, ahol megbeszéléseket folytattak a magyar gazdasági élet több aktuális kérdéséről, a magyar export-importlehetőségekről./mti/

18.30/gy

- 43 -

18.38/2

bb. 58. francia gazdasági küldöttség érkezett budapestre - megkezdődtek a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság tárgyalásai

1 sz/tr/1e/gy/hk

1969. szeptember 30.

bernard de morelnek, a francia gazdasági és pénzügyminisztérium főigazgatóhelyettesének vezetésével kedden francia kormányküldöttség érkezett budapestre, a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság ülésére. az ülés kedden a külkereskedelmi minisztériumban kezdődött meg. a tárgyalásokon résztvevő magyar küldöttséget nyerges jános, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője vezeti.

a kormányközi bizottság létrehozásában fock jendnek, a kormány elnökének tavalyi franciaországi látogatásakor állapodott meg a két miniszterelnök. a vegyesbizottság feladata a két ország közötti gazdasági és ipari együttműködés támogatása, a lehetőségek tanulmányozása és kihasználásuk előmozdítása.

a vegyesbizottság a múlt év decemberében alakult. az alakuló ülés tárgyalásai eredményeként aláírták a kormányközi gazdasági és ipari együttműködési megállapodást. a budapesti most megkezdődött ülés feladata, hogy a két kormány képviselői számot adjanak az eddig megtett intézkedésekről és megjelöljék a további együttműködés előmozdításának módjait, eszközeit./mti/

--

bb. 63. új orvosi rendelő sárrétudvariban

vid-fm/gy/la

1969. szeptember 30.

kedden sárrétudvariban átadták rendeltetésének az új orvosi rendelőt és lakást, amelyet csaknem félmillió forintos költséggel a községfejlesztési alapról építettek fel. a falu lakosai jelentős értékű társadalmi munkával segítették az építkezést. eddig egyetlen orvos gyógyított a községben. szerda reggeltől kezdve azonban gyermekgyógyász szakorvos is működik sárrétudvariban./mti/

--

18.35/gy

- 44 -

18.40

bb. 57. romlott az élőmunka termelékenység - a termelésben élenjáró kollektívák fokozott anyagi elismerését sürgette a szakszervezetek veszprém megyei tanácsa

vid-kz/tné/gy/hk

1969. szeptember 30.

a megye ipari termelésének alakulását elemezte keddi ülésén a szakszervezetek veszprém megyei tanácsa. mint az ülésen többek között rámutattak, az év első felében átlagosan 2 százalékkal nőtt a megye ipari üzemeinek a termelése. ugyanabban az időszakban az üzemek ötezer új munkást vettek fel a így a termelés növekedés elsősorban a létszám bővítésnek tulajdonítható. az elemezett adatok egyértelműen rávilágítanak arra is, hogy az év első felében tovább romlott a megye üzemeiben az élőmunka termelékenysége. a kedvezőtlen jelenség leküzdésére a tanács állást foglalt amellett, hogy a következőkben fokozott anyagi elismerésben részesítsék a termelésben élenjáró kollektívákat. hasonlóképpen állást foglalt a tanács amellett is, hogy a termelékenység növekedése és az élőmunkával való észszerű gazdálkodás a jövőben a különböző versenyek értékelésének egyik alapvető szempontja legyen./mti/

--

bb. 61. visszاسzerzi rangját a bükkaljai borvidék

vid-kz/tné/gy/la

1969. szeptember 30.

a már a 17-18. században is híres bükkaljai borvidék a századfordulón gyors hanyatlásnak indult, s csak az 1960-as évek elején indult újra fejlődésnek. a folyamat meggyorsítására kedden bogácsan az érintett termelészövetkezetek és tanácsok, valamint a szőlészeti és borászati szervek képviselőiből megalakult a bükkaljai borvidék intéző bizottsága. a társadalmi testületként működő bizottság kijelöli a telepítésre alkalmas területeket, összehangolja a szőlőértékesítést, valamint a feldolgozással kapcsolatos teendőket./mti/

--

bb. 62. utnak indultak a szegedi áruk a szabadkai vásárra

vid-kz/tné/gy/la

1969. szeptember 30.

sokszázféle áruval rakott gépkocsisor indult utnak kedden szegedről a szombaton nyíló szabadkai nemzetközi kisipari és kézműipari vásárra. zömében délmagyarországi vállalatok áruit vitte, de az ország más vidékein működő üzemek közül is többen részt vesznek a jugoszláviai vásáron. szeged iparát a kenderfonó- és szövőipari vállalat képviseli a legnagyobb anyaggal. a vásáron október 8-án - magyar napot is tartanak./mti/

--

18.40/gy ke 18.40

- 45 -

bb 64. hármas évforduló megünneplésére készülnek dunaujvárosban

vid/fm bh la

1969. szeptember 30.

dunaujvárosban jövőre hármas jubileumot ünnepelnek: Lenin születésének századik, felszabadulásunk huszonötödik, és a városalapítás huszadik évfordulóját. a városi tanács keddi végrehajtó bizottsági ülésén megtárgyalták a jubileumi ünnepek programját. a legkiemelkedőbb eseményre április 22-én kerül sor, amikor a város főterén, a Lenin téren felavatják Lenin szobrát, - kiss István szobrászművész alkotását. a helyi művészeket is felkérlik a hármas évfordulóval kapcsolatos alkotások készítésére. „dunaujváros”, címmel kiállításban mutatják be a város történetét és üzemelnek termékeit.

a városalapítás huszadik évfordulóján, június 12-én emléktáblát helyeznek el a város főterén, a tanácsházával szemközti ház falán. plaketteket és emléklapokat adományoznak azoknak, akik a városban husz év alatt kimagasló munkát végeztek. a dunai vasmű kiadja „a dunai vasmű husz éves története”, című monográfiát. a vasmű művelődési házában Lenin életéről rendeznek emlékkiállítást. a város legelső lakóházára, a május 1. utca 1. számú házában falára emléktáblát helyeznek./mti/

--

bb 65. befejeződött a balassagyarmati vízmű építése

vid-kz/tné bh la

1969. szeptember 30.

befejeződött a balassagyarmati vízmű több mint kilenc millió forintos költséggel végrehajtott bővítése. kedden átadták rendeltetésének a bővítés során épített négy új csővezeték, a gépházat, valamint egy 400 köbméteres víztornyot. a városi vízmű napi szolgáltatása ezzel az eddigi 2000 köbméterről 3500 köbméterre emelkedett./mti/

--

bb 66. karl rudolf,

i vt/tr zs bh la

1969. szeptember 30.

a német demokratikus köztársaság tudományos dolgozói szakszervezetének titkára kedden budapestre érkezett. péter ernővel, a pedagógusok szakszervezetének főtitkárával a két szakszervezetet kölcsönösen érdekítő kérdésekről, az együttműködés továbbfejlesztéséről tárgyalt./mti/

--

- 46 -

bb 67. ülést tartott a budapesti pártbizottság

tr zs bh la

1969. szeptember 30.

az mszmp budapesti bizottsága ülést tartott. megvitatta a munkásovertály helyzetéről szóló határozat végrehajtásának budapesti tapasztalatait és az ideológiai irányelvek érvényesítésének néhány tapasztalatát. az ülésen résztvett és felszólalt biszku béta, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára./mti/

--

bb 68. molnár györgy,

gg zs bh la

1969. szeptember 30.

a kisz kb titkára kedden fogadta az ukrán komszomol központi bizottsága hazánkban tartózkodó delegációját, amely i.sz. moszkajuk kb titkár vezetésével tartózkodik hazánkban./mti/

--

bb 71. magyar képzőművészek alkotásai párizsban

gk zs bh la

1969. szeptember 30.

a párizsi városi modern muzeumban csütörtökön nyílik meg a fiatal művészek vi. párizsi biennáléja, amelyen hazánk a képzőművészeti, az építészeti, a színházművészeti és a zenei szekcióban vesz részt. a megnyitásra kedden elutazott dr. konits sándor, az mta művészet-történelmi kutató csoportjának tudományos főmunkatársa, a biennálé magyar szekciójának képzőművészeti kormánybiztosa./mti/

--

bb 78. budapesten a fao mezőgazdasági szolgáltatási igazgatója

i jt/j zs bh la

1969. szeptember 30.

a fao magyar nemzeti bizottsága elnökének meghívására kedden budapestre érkezett e.h. hartmans, a fao mezőgazdasági szolgáltatási osztályának igazgatója, aki az agrárgazdasági együttműködés előkészítéséről folytat majd tárgyalásokat./mti/

--

- 47 -

18.50/gy 19 h

bb. 74. magyar vállalatok üzletkötése a plovdivi vásáron

1 sz/tr/1e/gy/La

1969. szeptember 30.

a kedden zárult 25. jubileumi plovdivi vásár magyar kiállítói-tól sikeres üzletkötésekről érkezett hír a hungexpo-hoz. a vásár ideje alatt jelentős üzletkötésekre került sor. a megállapodások főleg importra vonatkoznak. a zománcipari művek a masinimport-tól autoklávokat vásárolt, a medimpex a chimimport-tól fontos gyógyszeralapanyagokat: nátriumbiszorbikumot és 100 000 tonna szódabikarbónát rendelt. a legnagyobb üzletet a chemolimpex kö-tötte szintén a chimimport-tal: vegyipari alapanyagokat vásárolt 2,3 millió rubelért. a technolimpex a baikancar-nal tergencák importjára kötött szerződést 1,3 millió rubel értékben./mti/

bb. 75. tűz a dukkózófülkében

1 jf/j/zs/gy/La

1969. szeptember 30.

tűz ütött ki a magyar optikai művekben a kikészítő osztály gázzal telt dukkózófülkéjében. a tűz következtében szívós István 20 éves betanított munkást, Szabó Mária 18 éves festőt, Tóth Mária 16 éves ipari tanulót és Tóth Béla 42 éves dukkózót súlyos égési sérülésekkel szállították kórházba. a baleset körülményeinek kivizsgálását megkezdték./mti/

bb. 77. tiltakozó távirat a marokkói kormányhoz

1 tf/gk/zs/gy/La

1969. szeptember 30.

a magyar szolidaritási bizottság tiltakozó táviratot küldött Rabatba, a marokkói kormányhoz a marokkói felszabadulás és szocializmus pártjának betiltása, főtítkárnak, aii yafának és egy másik vezetőjének, cheualb rifinek a bebörtönzése miatt. a távirat hangsúlyozza, hogy a magyar nép az egész haladó arab világgal és a nemzetközi haladó erővel együtt tiltakozik az elkövetett törvénytelen ségek ellen. határozottan követeli, vonják vissza marokkói felszabadulás és szocializmus pártja betiltását, azonnal becsássák szabadon a bebörtönzött vezetőket./mti/

1002

- 48 -

bb. 76. újabb komplett mezőgazdasági laboratóriumokat készít szovjet megrendelésre a labor min

vid-fm/gy/La

1969. szeptember 30.

tizenkét újfajta - gabona-, liszt-, térsis- és növényvizsgáló, valamint állategészségügyi - komplett laboratórium műszaki terveiben állapodott meg kedden az esztergomi labor műszeripari művek a szovjet szakértői bizottsággal, amely tíz napot töltött magyarországon. a vállalat 1975-ig 35 különféle komplett laboratóriumot alakít ki szovjet együttműködésben, szovjet megrendelésre. a most aláírt jegyzőkönyv része annak a nagyszabású fejlesztési munkának, amelyet az esztergomi vállalat műszaki dolgozói és tudományos tanácsának tagjai a szovjet tudományos intézetekkel közösen végeznek. a terv megvalósítása a szovjet mezőgazdaság és a magyar műszeripar fejlődését egyaránt elősegíti, a most kötött megállapodás alapján az esztergomi vállalat már az idén megkezdte a laboratóriumi berendezések kísérleti példányainak a készítését, és jövőre már hét komplett laboratóriumot küld próbálásra a szovjetunióba.

a jegyzőkönyv aláírásakor m.b. Makavejev, a szovjet automatizálási és műszeripari minisztérium főosztályvezetőhelyettese a szakértői bizottság vezetője, a következőket mondta az mti munkatársának:

- nagyon jó benyomásokkal térünk haza, munkánk nagyon eredményes volt. a komplett laboratóriumok megvitatott tervei pontosan megfelelnek elképzeléseinknek. a magyar vállalat - amely már évek óta szoros kapcsolatban van az össz-szövetségi mezőgazdasági minisztériummal - most is messzemenően figyelembe vette annak igényeit. a berendezések nemcsak műszaki vonatkozásban, hanem esztétikailag is magas technikai színvonalra utalnak. a növénytermesztési laboratóriumoknak nagy előnye, hogy mikroelemzésekre is kiválóan alkalmasak, és így a nemesítéssel foglalkozó tudományos intézetekben is jól használhatók./mti/

bb. 79. magyar-Lengyel barátsági nagygyűlés nemesbődön

vid-fm/fn6/gy/La

1969. szeptember 30.

kedden este magyar-Lengyel barátsági nagygyűlést rendeztek a vas megyei nemesböd községben. az ünnepségen dr. Stanislaw Andrzej Sochacki, a budapesti Lengyel kultúra igazgatója ismertette Lengyelország fejlődését, a Lengyel nép életét és munkáját./mti/

19.05/gy

- 49 -

1915
ROSE DW

bb. 74. magyar vállalatok üzletkötése a plovdivi vásáron

1 sz/tr/1e/gy/La

1969. szeptember 30.

a kedden zárult 25. jubileumi plovdivi vásár magyar kiállítói-tól sikeres üzletkötésekről érkezett hír a hungexpo-hoz. a vásár ideje alatt jelentős üzletkötésekre került sor. a megállapodások főleg importra vonatkoznak. a zománcipari művek a masinimport-tól autoklávokat vásárolt, a medimpex a chimimport-tól fontos gyógyszeralapanyagokat: nátriumbiszorbikumot és 100 000 tonna szódabikarbónát rendelt. a legnagyobb üzletet a chemolimpex kötötte szintén a chimimport-tal: vegyipari alapanyagokat vásárolt 2,3 millió rubelért. a technimpex a balkancar-ról terengcák importjára kötött szerződést 1,3 millió rubel értékben./mti/

bb. 75. tűz a dukkózófalékben

1 jf/j/za/gy/La

1969. szeptember 30.

tűz ütött ki a magyar optikai művekben a kikészítő osztály gázzal telt dukkózófalékjében. a tűz következtében szívós István 20 éves betanított munkást, szabó Mária 18 éves festőt, téth Mária 16 éves ipari tanulót és téth Béla 42 éves dukkózót súlyos égési sérülésekkel szállították kórházba. a baleset körülményeinek kivizsgálását megkezdték./mti/

bb. 77. tiltakozó távirat a marokkói kormányhoz

1 tf/gk/za/gy/La

1969. szeptember 30.

a magyar szolidaritási bizottság tiltakozó táviratot küldött Rabatba, a marokkói kormányhoz a marokkói felszabadulás és szocializmus pártjának betiltása, főtítkárnak, a1i yatanak és egy másik vezetőjének, cheualb rifinek a bebörtönzése miatt. a távirat hangsúlyozza, hogy a magyar nép az egész haladó arab világgal és a nemzetközi haladó erővel együtt tiltakozik az elkövetett törvénytelen ségek ellen. határozottan követeli, vonják vissza marokkói felszabadulás és szocializmus pártja betiltását, azonnal becsássák szabadon a bebörtönzött vezetőket./mti/

- 48 -

bb. 76. újabb komplett mezőgazdasági laboratóriumokat készít szovjet megrendelésre a labor min

vid-fm/gy/La

1969. szeptember 30.

tizenkét újfajta - gabona-, liszt-, térsz- és növényvizsgáló, valamint állategészségügyi - komplett laboratórium műszaki terveiben állapodott meg kedden az esztergomi labor műszeripari művek azzal a szovjet szakértői bizottsággal, amely tíz napot töltött magyarországon. a vállalat 1975-ig 35 különböző komplett laboratóriumot alakít ki szovjet együttműködéssel, szovjet megrendelésre. a most aláírt jegyzőkönyv része annak a nagyszabású fejlesztési munkának, amelyet az esztergomi vállalat műszaki dolgozói és tudományos tanácsának tagjai a szovjet tudományos intézetekkel közösen végeznek. a terv megvalósítása a szovjet mezőgazdaság és a magyar műszeripar fejlődését egyaránt elősegíti, a most kötött megállapodás alapján az esztergomi vállalat már az idén megkezdte a laboratóriumi berendezések kísérleti példányainak a készítését, és jövőre már hét komplett laboratóriumot küld approbálásra a szovjetunióba.

a jegyzőkönyv aláírásakor m.b. makavejev, a szovjet automatizálási és műszeripari minisztérium főosztályvezetőhelyettese a szakértői bizottság vezetője, a következőket mondta az mti munkatársának:

- nagyon jó benyomásokkal térünk haza, munkánk nagyon eredményes volt. a komplett laboratóriumok megvitatott tervei pontosan megfelelnek elképzeléseinknek. a magyar vállalat - amely már évek óta szoros kapcsolatban van az ösz-szövetségi mezőgazdasági minisztériummal - most is messzemenően figyelembe vette annak igényeit. a berendezések nemcsak műszaki vonatkozásban, hanem esztétikailag is magas technikai színvonalra utalnak. a növénytermesztési laboratóriumoknak nagy előnye, hogy mikroelemzésekre is kiválóan alkalmasak, és így a nemesítéssel foglalkozó tudományos intézetekben is jól használhatók./mti/

bb. 79. magyar-lengyel barátsági nagygyűlés nemesbődön

vid-fm/fn6/gy/La

1969. szeptember 30.

kedden este magyar-lengyel barátsági nagygyűlést rendeztek a vas megyei nemesbőd községben. az ünnepségen dr. Stanislaw Andrzej Sochacki, a budapesti Lengyel kultúra igazgatója ismertette Lengyelország fejlődését, a Lengyel nép életét és munkáját./mti/

19.05/gy

- 49 -

IRK
ROSO DW

bb 72. megnyílt a „művészi bőrmunkák„ kiállítása

t ol/mm zs bh la

1969. szeptember 30.

Értékes és ritka emlékeket tár a közönség elé az iparművészeti múzeum „művészi bőrmunkák„ című új, állandó kiállítása, amelyet kedden nyitott meg dr. entz gőza, a művészettörténeti tudományok kandidátusa.

A mintegy 150 kiállított tárgy egy sokarcú művészettel ismerteti meg a látogatót, bizonyossággal annak, hogy a bőr lekötésnél plasztikai alkotás, belső térdekeráció, a butonok fő díszítésszöke, viselet és öltözködési kellék, továbbá apró, kedves tárgyak vagy művelődésünk nélkülözhetetlen eszközeinek, a könyvek borítása, kötése. A bemutatott különböző rendeltetésű bőrmunkák díszítése különféle technikákat képvisel. Ennek megfelelően a készítők között vannak bőrmetszők és domborítók, szíjgyártók, aranykötők és mások, nyergesek, kosztűsők és könyvkötők. egészen külön mesterség az aranyozott, ezüstözött és festett bőrök készítése, ami a középkorban hazánkban is kedvelt iparág volt. A csillogó bőrökkel elsősorban a falakat borították, székek, ládák bevonására alkalmazták, vagy párnaként használták. /mti/

--

bb 73. teherautó a járdán

1 jf/j zs bh la

1969. szeptember 30.

A XIII. kerületben, a béke utca és a frangepán utca kereszteződésénél a megengedettnél gyorsabban vezette teherautóját vitéz lászló 26 éves sofőr. az autó felszaladt a járdára és négy embert elütött. vitéz tovább robogott. a gyalogosok szerencsére 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedtek. a közlekedésrendészt a gépkocsivezetőt később elfogta és őrizetbe vette.

tilos jelzésbe hajtott egy 20-as autóbusszal. tian istván 24 éves gépkocsivezető a XIII. kerületben a reitter ferenc utca és a szegedi ut kereszteződésénél, s összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében horváth andrás 30 éves diszpécser - a motorkerékpáros - életveszélyesen megsérült. a közlekedésrendészt a gázoló busz-sofőrt őrizetbe vette. /mti/

--

- 50 -

19.15 bh

19.15
20.30 Day

bb 80. a 432. tanévnyitó a debreceni teológiai akadémián

vid/fm bh la

1969. szeptember 30.

debrecen legrégebbi oktatásügyi intézményében, az ősi kollégiumban kedden délután megnyitották a debreceni református teológiai akadémia 432. tanévét. az akadémiai közgyűlésen dr. jánossy imre dékán tartotta meg székfoglalóját és mondott tanévnyitót. ezt követően dr. bartha tiber, a tiszántúli református egyházkerület püspöke ünnepi beszédre került sor. a hagyományos külsőségek között rendezett évnnyitón fogadalmat tettek az első évet végzett, s a minősítő vizsgák követelményeinek elégett tett hallgatók.

az akadémiai közgyűlésen köszöntötték azokat, akik harminc esztendővel ezelőtt fejezték be tanulmányaikat a debreceni teológiai akadémián és találkozóra jöttek össze. a találkozó részvevői nevében szabó daniel török-szentmiklósi esperes köszöntötte a közgyűlést. /mti/

--

bb 81. meghalt bán frigyos kossuth-díjas filmrendező

1 gl/tr zs bh la

1969. szeptember 30.

bán frigyos filmrendező, háromszoros kossuth-díjas érdemes művész életének 67. évében, hosszas betegség után kedden elhunyt. bán frigyos számos nagysikerű filmet rendezett. Legjelentősebb munkái: a talpalatnyi föld, az uri-muri, a rákóczi hadnagya, a szent péter esernyője, a szegény gazdagok, a felmeigyek a miniszterhez és a büdös víz.

a magyar film- és tv művészek szövetsége, a művelődésügyi minisztérium filmművészeti főosztálya és a magyar filmgyártó vállalat bán frigyest saját halottjának tekintik. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

--

bb 82. reprezentatív magyar művészeti kiállítás prágában

gk zs bh la

1969. szeptember 30.

a magyar -csehszlovák kulturális munkaterv alapján csütörtökön reprezentatív magyar művészeti kiállítás nyílik prágában. a tárlaton 27 festő-, nyolc szobrász- és 14 grafikusművész alkotásai szerepelnek. ötvenhárom festmény, 22 szobor és 38 grafika reprezentálja a mai magyar képzőművészetet. /mti/

--

19.20/gy

- 51 -

19.20/gy

bb. 83. évadnyitó hangverseny a kecskeméti nagytemplomban

via-fm/gy/La

1969. szeptember 30.

megkezdődött az új zenei évad gazdag programja kecskeméten, Kodály zoltán szülővárosában. az első hangversenyt kedden este rendezték meg a kecskeméti nagytemplomban. Kovács endre orgonaművész a kecskeméti szimfonikusok közreműködésével - handel-, bach- és coralli-műveket tolmácsol. a jövő tavaszig további tizenöt hangversenyes külön ifjúsági koncertsorozat színhelye lesz kodály város. /mtl/

bb. 84. a kndk vezetőinek köszönő távirata

gk/zs/gy/La

1969. szeptember 30.

a koreai népi demokratikus köztársaság párt- és állami vezetői táviratban mondtak köszönetet kócsar jánosnak, losonczy pálnak és focs jánosnak a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaikért.

pak szon csai külügyminiszter ugyanacsak táviratban köszönte meg péter jános üdvözlését. /mtl/

bb. 85. a ciprusi köztársaság

gk/zs/gy/La

1969. szeptember 30.

nemzeti ünnepe, a függetlenség napja alkalmából losonczy páli, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte makariosz órseket, a ciprusi köztársaság elnökét. péter jános külügyminiszter ugyanacsak táviratban fejezte ki jókívánságait kiprianu külügyminiszternek. /mtl/

bb. 86. losonczy páli, az elnöki tanács elnöke

gk/gy/La

1969. szeptember 30.

táviratban üdvözölte jakubu gowon vezérőrnagyot, a nigériai szövetségi köztársaság államfőjét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mtl/

19.25/szb

- 52 -

192x

e m b a r g o 22 óráig!

bb. 88. a forradalmi munkás-paraszt kormány távirata a kínai népköztársaság államtanácsához

gk/zs/gy/La

1969. szeptember 30.

a kínai népköztársaság államtanácsának,

p e k i n g

a kínai népköztársaság megalakulásának 20. évfordulója alkalmából üdvözlötünket és jókívánságainkat küldjük a testvéri kínai népnek.

a kínai népköztársaság megalakulása történelmi jelentőségű esemény volt a szocializmus, a haladás és a béke ügye szempontjából.

a magyar nép tisztelettel és megbecsüléssel tekint a kínai nép országépítő munkájának eredményeire, s új, nagy sikereket kíván a szocialista haza építésében.

budapest, 1969. október 1.

a magyar népköztársaság
forradalmi munkás-paraszt
kormány

x x x

az évforduló alkalmából péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte csen ji külügyminisztert. /mtl/

bb. 90. időjárásjelentés

gk/gy/La

1969. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:
nyugaton kisebb eső

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekvő felhőzet, nyugaton néhány helyen esővel. napközben megélénkülő délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 17-22 fok között. /mtl/

- 53 -

19.30 bh

193x
LONCZY PÁLI

bb 87. újabb szovjet folyamatos öntőberendezés importja a dunai vasmű részére - szerződésalkötés a nixex-nél

t sz/ tr bh la

1969. szeptember 30.

kedden a nixex külkereskedelmi vállalatnál a dunai vasmű öntődéjének továbbfejlesztéséhez fontos berendezések vásárlására írt alá szerződést a.i. makarov, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselőjének helyettes tanácsosa, a.f. blizniukov, a tiazpromexport vállalat igazgatója, berevazki embrus, a dunai vasmű vezérigazgatója és soráth józsef, a nixex vezérigazgató helyettese.

a szerződésalkötésről berevazki embrus az esti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- a dunai vasmű részére a múlt év novemberében már lekötöttünk a szovjetunióból egy folyamatos öntőművet, amely évente 400.000 tonna folyamatosan öntött buga előállítását teszi lehetővé, ez azt jelenti, hogy a régi technológiával szemben a meglévő berendezések kapacitása körülbelül 20-25 százalékkal nő. az acélöntőde korszerűsítése két lépcsőben történik. most rendelkezünk meg a második lépcsőhöz szükséges újabb folyamatos öntőművet, amelynek teljesítménye azonos lesz az elsővel. az első berendezés szerelése a jövő évben kezdődik és úgy tervezzük, hogy 1973-tól már az új technológia szerint dolgozzuk fel a dunai vasmű teljes acélmennyiségét. a két öntőmű importjának összeréteke 8 millió rubel. a berendezések szovjet tervek alapján készülnek és szerelésüket szovjet vezetőmérnök irányításával ugyancsak a szovjetunióból kapott dokumentáció alapján végezzük majd./mti/

bb 89. mintegy kétszáz alkotást mutatnak be az ötödik országos miskolci grafikai biennálén

vid/fm bh la

1969. szeptember 30.

kedden a miskolci galériában megkezdtek az ötödik országos miskolci grafikai biennáléra beküldött alkotások bírátatát. a zsűri csaknem hatszáz mű közül választotta ki azt a 200 grafikát, amely a művészeti ág országos keresztmetszetét adja a decemberben nyíló kiállításon. a miskolci felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére rendezendő tárlaton rézkarok, fa- és linómetszetek, moztípiák szemléltetik grafikusművészeink munkásságát.

a már kialakult hagyomány szerint az előző kiállítás nagydíjasa gyűjteményes bemutatóval szerepel a tárlaton. az idén csak néhány kálmán munkácsy-díjas grafikusművész harminc alkotását állítják ki miskolcon. a tárlaton szereplő legjobb grafikák alkotóit díjakkal jutalmazzák. a megnyitón adják át többek között a borsod megyei tanács által alapított tízezer forintos nagydíjat./mti/

19.43 bh

1943
2000
Dm

bb 91. claudio abbado az áh élen

u ol/gk szb zs

1969. szeptember 30.

a budapesti zenei hetek alkalmából kedden este az erkel színházban claudio abbado, a neves olasz karmester vezényelte a magyar állami hangversenyzenekart. a tetszéssel fogadott műsoron alban berg három zenekari darabja, továbbá wagner zenéje, a „trisztán és izolda”, előjáték és izolda szerelmi halála, valamint beethoven iii. szimfóniája szerepelt./mti/

bb 92. a finn nagykövet fogadása

t bc/tm zs bh la

1969. szeptember 30.

martti ingman, a finn köztársaság budapesti nagykövete, dr. urho kaleva kekkonen elnök tiszteletére kedden este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

a fogadáson megjelent losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, fock jeno, a minisztertanács elnöke, kállai gyula, az országgyűlés elnöke, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. ajtai miklós, fehér lajos, timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettesei, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. biró józsef, czinege lajos, dr. csanádi györgy, dr. horgos gyula, nagy józsefné, péter jános, a kormány tagjai, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen voltak a fogadáson a finn államelnök kíséretének tagjai. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja.

a meleg, baráti légkörű fogadáson dr. urho kaleva kekkonen pohárköszöntőt mondott./mti/

20.02/gy

2000

- 55 -

bb. 93. negyven percig álltak a villamosok a mórlicz zsigmond körtér és a szarvas tér között

sb/gk/gy/la

1969. szeptember 30.

a villamosközlekedés döbrentei téri áramellátó gépházában kedden éppen a csucsforgalomban, délután háromnegyed 5 tájban - eddig kiderítetlen okokból - elektromos zárlat keletkezett. az áramzavar következtében a mórlicz zsigmond körtér és a szarvas tér között, valamint az erzsébet és a szabadság hidon is a hid közepéig negyven percig álltak a villamosok. az áramszünet tehát a buda és pest közötti villamosforgalmat is megzavarta. a budapesti közlekedési vállalat intézkedésére azonban a rákóczi uton és a kossuth lajos utcában a felszabadulás téri váltóig ingajáratban bonyolították le a forgalmat. a kisköruton járó villamosokat ugyanakkor elterelték az üllői uton át a nagyvárad-terig. a teljes áramkimaradással sújtott útvonalon - a mórlicz zsigmond körtér és szarvas tér között - csaknem tíz mentesítő autóbusz beállításával gyorsították, sűrítették a 86-os, az 1-es és a 7/c buszjáratot. a döbrentei téri áramellátó gépházban azonnal hozzáfogtak a zárlat okozta hibák rendbehozásához. a javítás idején más gépházak - kerülő uton - szolgáltatják az áramot, s így újra zavartalan a forgalom./mtl/

- v é g e -

- 56 -

20.4 0 bh

2045
12